

NORGES OFFICIELLE STATISTIK. VII. 17.

FÆNGSELSSTYRELSENS AARBOK

1917.

(Annuaire de l'Administration générale des prisons 1917.)

Utgitt av

EKSPEDITIONSCHEFEN FOR FÆNGSELSVÆSENET.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1921.

Pris: Kr. 1.00.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VI. (Statistique Officielle de la Norvège, série VI.)

Nr. 1—143 se omslaget på verker trykt i årene 1914—1918.

Trykt 1919:

- Nr. 144. Skolevæsenets tilstand 1914. (*Instruction publique.*)
- 145. Fattigvæsenet 1915. (*Assistance publique.*)
- 146. Rekrutering 1914. (*Recrutement.*)
- 147. Norges sparebanker 1917. (*Caisses d'épargne.*)
- 148. Veterinærvæsenet og kjøtkontrollen 1917. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
- 149. Norges skibsfart 1917. (*Navigation.*)
- 150. Stortingsvalget 1918. (*Élections en 1918 pour le «Storting».*)
- 151. De offentlige jernbaner 1917/18. (*Chemins de fer publics.*)
- 152. Ulykkesforsikringen 1916. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 153. Norges postvesen 1918. (*Statistique postale.*)
- 154. Norges handel 1917. (*Commerce.*)
- 155. Norges bergverksdrift 1917. (*Mines et usines.*)
- 156. Forsikringsselskaper 1917. (*Sociétés d'assurances.*)
- 157. Lønninger 1919. (*Gages et salaires.*)
- 158. Norges telegrafvæsen 1917/18. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 159. Fængselsstyrelsens aarbok 1916. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1916.*)
- 160. Norges kommunale finanser 1915/16. (*Finances des communes.*)
- 161. Private ektiebanker 1918. (*Banques privées par actions.*)
- 162. Industristatistikk 1916 og 1917. (*Statistique industrielle.*)

Trykt 1920:

- Nr. 163. Folkemengdens bevegelse 1916. (*Mouvement de la population.*)
- 164. Norges sparebanker 1918. (*Caisses d'épargne.*)
- 165. Skiftevesenet 1916 og 1917 samt overformynderiene 1916. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 166. Sinnssykeasylenes virksomhet 1916. (*Hospices d'aliénés.*)
- 167. Areal- og husdyrtellingen pr. 20 juni 1918. (*Recensement des superficies agricoles et du bétail 1918.*)
- 168. Rekruttering 1915. (*Recrutement.*)
- 169. Sjømannsforsikringen 1913—1917. Fiskerforsikringen 1918. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 170. Jordbrukstillingen 1 januar 1918. Første hefte. Kreaturhold. (*Recensement du 1 janvier 1918. Bétail.*)
- 171. Forsømte barn 1914 og 1915. (*Traitement des enfants moralement abandonnés.*)
- 172. Norges jernbaner 1918/19. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 173. Kriminell rettspleie og benådninger 1913 og 1914. (*La justice criminelle Comptes de travail des tribunaux et les grâces.*)
- 174. Sykeforsikringen 1916—1918. (*Assurance-maladie.*)
- 175. Norges skibsfart 1918. (*Navigation.*)
- 176. Norges handel 1918. (*Commerce.*)
- 177. Arbeidstiden i anleggs- og byggevirksomheter m. v. (*Durée du travail dans les entreprises de construction et bâtiment, etc.*)
- 178. Kvinners nattarbeide. (*Travail de nuit des femmes.*)
- 179. Ulykkesforsikringen 1917. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 180. Norges postvesen 1919. (*Statistique postale.*)

NORGES OFFICIELLE STATISTIK. VII. 17.

FÆNGSELSSTYRELSENS AARBOK

1917.

(Annuaire de l'Administration générale des prisons 1917.)

Utgitt av

EKSPEDITIONSCHEFEN FOR FÆNGSELSVÆSENET.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1921

For årene 1901—1902, se Norges Offisielle Statistikk, rekke IV, nr. 86 og 97.

For årene 1902—1903, 1903—1904, 1904—1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914 og 1915, se Norges Offisielle Statistikk, rekke V, nr. 7, 29, 80, 119, 139, 168 og 205, rekke VI, nr. 11, 61, 75, 98, 117, 134 og 159.

Indhold.

	Side
Fængselsvæsenet i almindelighet	1
Landsfængslerne 1916—1917	2
1. Fængslerne og deres distrikter s. 2. 2. Funktionærene s. 2.	
3. Fangetallet m. v. s. 3. 4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet s. 3. 5. Arbeidsvirksomheten s. 4. 6. Sjøelepleien og undervisningen s. 5. 7. Kosten s. 6. 8. Sundhetstilstanden s. 7. 9. Bygningerne s. 7.	
10. Indtægter og utgifter s. 7. 11. Oplysninger om indkomne og løslatte fanger s. 7.	
Kredsfængslerne og de større hjelpefængsler 1916—1917	9
1. Fængslerne i almindelighet s. 9. 2. Funktionærene s. 9. 3. Fangetallet m. v. s. 12. 4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet s. 14. 5. Arbeidsvirksomheten s. 15. 6. Sjøelepleien og undervisningen s. 15. 7. Kosten s. 16. 8. Sundhetstilstanden s. 16. 9. Bygningerne s. 16.	
10. Indtægter og utgifter s. 17.	
Smaafængslerne 1916—1917	17
Tvangsarbeidshusene 1916—1917	18
1. Arbeidshusene og deres distrikter s. 18. 2. Funktionærene s. 18.	
3. Antallet av tvangsarbeidere m. v. s. 18. 4. Tvangsarbeidernes behandling og forhold i almindelighet s. 19. 5. Arbeidsvirksomheten s. 19.	
6. Sjøelepleien og undervisningen s. 20. 7. Kosten s. 21. 8. Sundhetstilstanden s. 21. 9. Bygningerne og eiendommen s. 21. 10. Indtægter og utgifter s. 21. 11. Oplysninger om de efter dom indkomne tvangsarbeidere s. 21.	
Kriminalasylet 1916—1917	22
Fangetransport 1916—1917	23
Omsorgen for løslatte	24
Tabeller vedkommende landstfængslerne.	
Tabel 1. Landsfængslerne	30
— 2. Fangetallet	31
— 3. Fangernes fordeling i klasser 30 juni 1917	33
— 4. Disciplinære forseelser og refselsler	33
— 5. Arbeidsvirksomheten	33
— 6. Undervisningen.	35
— 7. Brevveksling og besøk	36
— 8. Kosten	36
— 9. Sykestatistik	37
— 10. Indtægter og utgifter	37
— 11. De indkomne fangers forbrydelser og forseelser	39
— 12. —»— straffetid	39
— 13. —»— alder	40
— 14. —»— egteskabelige stilling	40
— 15. —»— fødeland	40
— 16. —»— hjemsted	41

	Side
Tabel 17. Indkomne fanger, tidligere ustraffet eller tidligere straffet. Antal og tidligere straffe	42
— 18. Indkomne fanger, tidligere straffet. Tiden mellem den sidste løsladelse fra landsfængsel og den nye forbrydelses forøvelse	42
— 19. Indkomne fanger som har været løslatt paa prøve	43
Tabeller vedkommende kreds-fængslerne og de større hjælp-fængsler.	
Tabel 20. Fortegnelse over kreds-fængslerne og de større hjælp-fængsler 1 juli 1916	45
— 21. Fangetallet (indheftet mellem side 46 og 47).	
— 22. De forskjellige slags straffanger (do.).	
— 23. Fangedage (do.).	
— 24. Middeltal av fanger og høieste fangetal	47
— 25. Den tid de fra kreds-fængslerne og de større hjælp-fængsler i driftsaaret utgaaede straffanger har sitted i straf	48
— 26. Fangernes alder	48
— 27. Indtægter og utgifter	49
Tabeller vedkommende smaafængslerne.	
Tabel 28. Fortegnelse over de 1 juli 1916 bestaaende smaafængsler	52
— 29. Antallet av fanger og fangedage	53
— 30. Indtægter og utgifter	54
Tabeller vedkommende tvangsarbeidshusene.	
Tabel 31. Antal tvangsarbeidere	54
— 32. Tvangsarbeidernes fordeling i klasser 30 juni 1917	56
— 33. Disciplinære forseelser og refselsler	56
— 34. Arbeidsvirksomheten	57
— 35. Brevveksling og besøk	59
— 36. Kosten	59
— 37. Sykestatistik for Opstad tvangsarbeidshus	59
— 38. Indtægter og utgifter	60
— 39. De efter dom indkomne tvangsarbeidernes forseelser	61
— 40. De efter dom indkomne tvangsarbeidernes tvangsarbeidstid	61
— 41. De efter dom indkomne tvangsarbeidernes alder	61
— 42. De efter dom indkomne tvangsarbeidernes egteskabelige stilling	62
— 43. De efter dom indkomne tvangsarbeidernes fødeland	62
— 44. De efter dom indkomne tvangsarbeidernes bosted	62
Tabel vedkommende Kriminalasylet.	
Tabel 45. Indtægter og utgifter 1916—1917	63
Tabel vedkommende fængsels-selskaperne.	
Tabel 46. Fængsels-selskaperne 1916	64

Fængselsvæsenet i almindelighet.

Beretningsaaret omfatter tiden fra 1 juli 1916 til 30 juni 1917.

I Styrelsen kom sekretær Hartmann tilbake 15 mai 1917 efter at ha hat permission siden december 1915. Sekretær Morgenstierne blev fra november 1916 tilstaat tjenestefrihet og tok efter dennes utløp avsked fra departementet. Som midlertidig sekretær i hans sted blev 16 januar 1917 ansat cand. jur. Haakon Skattum, der tiltraadte stillingen 1 mars s. a. I en nyoprettet assistentpost blev ansat stud. jur. S. Holmesland fra 1 juli 1916.

Ekspeditionschefen foretok i driftsaaret 2 reiser til Opstad tvangsarbeidshus, nemlig i september 1916 og i juni 1917, sidste gang sammen med Stortingets justiskomite. Under den første reise inspicerte han ogsaa fængslerne i Bergen og Stavanger. Desuten har han i driftsaaret foretat de sædvanlige besøk i fængslerne i Kristiania.

Byraachefen inspicerte i driftsaaret følgende fængsler: Kreds fængslerne i Bergen 11 og 12 juli, Stavanger 15 og 16 juli, Kristiansand 21 juli og Hamar 27 september 1916, hjelpe fængslerne i Vossevangen 10 juli, Lervik 13 juli, Haugesund 14 juli, Arendal 22 juli, Kragerø 23 og 24 juli, Larvik 24 og 25 juli, Sandefjord 26 juli, Sem 27 juli og Kongsvinger 25 september 1916, Moss 20 februar, Fredrikstad 21 februar, Sarpsborg og Fredrikshald 22 februar, atter Sandefjord 26 mars, Tønsberg 27 mars og Horten 28 mars 1917. Desuten smaa fængslerne i Flekkefjord 19 juli, Mandal 20 juli, Solør 26 september og Elverum 28 september 1916. Under sin reise til Vestlandet i juli 1916 besøkte han ogsaa Opstad tvangsarbeidshus

Statens bygningsinspektør lot besigtige fængslerne i Skedsmo 6 oktober 1916, Drøbak 19 april 1917, Vossevangen 10 juni samt Opstad tvangsarbeidshus 9 juni s. a.

Heller ikke for driftsaaret 1916—1917 blev der foreslaaet nogen bevilgning til reisebidrag til fængselstjenestemænd.

For budgetterminen 1916—1917 blev der til fængselsvæsenets og tvangsarbeidsvæsenets tjenestemænd — likesom til Statens tjenestemænd i det hele — bevilget et dyrtidstillæg.

I december maaned 1916 blev det besluttet at utgi en avis for fanger og tvangsarbeidere, bl. a. med det formaal at gi dem nogen an-

ledning til at følge med i hvad der sker ute i verden, saa de ikke staar helt uvidende herom ved sin løsladelse.

Avisen fik navn av „Bladet“, og dens første nummer utkom 4 mars 1917. Senere er den utgit hver 14 dag og sendes til landsfængslerne, tvangsarbeids-husene, kreds-fængslerne og de større hjelpefængsler samt endel smaafængsler. Den deles ut til læsning om søndagen.

Antallet av journalnummer i Styrelsen i 1916 var 4 109 og av utgaaede skrivelser 4 230 mot henholdsvis 3 624 og 3 929 i 1915.

Landsfængslerne 1916—1917.

1. Fængslerne og deres distrikter. Herom henvises til tabel 1.

Av mangel paa plads i Kristiania kreds-fængsels kvindeavdeling blev i aarets løp 2 bøteavsonere og 3 andre straffanger sat ind i Landsfænglet for Kvinder istedenfor i kreds-fængslet.

2. Funktionærene. Som medlemmer av tilsynsraadene blev for aaret 1917 opnævnt følgende:

a. Ved Bods-fænglet: Holmboe, M., medicinaldirektør, formand; Aanderud, O., statsadvokat, næstformand; Siewers, V., assessor; Gregersen, I. Chr., kontorchef.

b. Ved Akershus landsfængsel: Thinn, K. K., høiesterets-justitiarius, formand; Schie, O. B., statsadvokat, næstformand; Klem, P. N., ingeniør; Martins, O. A., møbelfabrikant.

c. Ved Trondhjems landsfængsel: Knudtzon, H. P. K., soren-skriver, formand; Wollebæk, A. S., statsadvokat, næstformand; Halseth, J. A., grosserer; Bruun, Fritz, handelsmand.

d. Ved Landsfænglet for Kvinder: Salomonsen, O. K., lag-mand, formand; Løken, H., statsadvokat, næstformand; Schjoldager, Dorothea, frøken; Nissen, Henriette, frue.

Ved Bods-fængslet ansattes som fast lærer pastor Olaus C. Breda fra 1 januar 1917. Inspektør Oliver Finstad fratraadte efter egen opsigelse 10 november 1916. Som ny inspektør ansattes fra 11 s. m. vaktmester ved Bods-fængslet Martin Fossner. Som ny vaktmester ansattes fra 16 januar 1917 opsynsbetjent ved Bods-fængslet Johan Schau.

Av funktionærer med fri læge har ved Bods-fængslet 12 paa grund av sygdom været tjenesteudygtige i 136 dage, ved Akershus landsfængsel 16 funktionærer i 167 dage, ved Trondhjems landsfængsel 10 i 243 dage og ved Lands-fængslet for Kvinder 20 i 273 dage.

Disciplinærstraf for tjenesteforsømmelse har ved Akershus landsfængsel været anvendt 3 gange. Straffen bestod i mulkt. Forøvrig har funktionærens forhold i tjenesten i det hele taget været godt.

3. Fangetallet m. v. Tallene i tabel 2 knytter sig til antallet af tilfælder hvori fanger har siddet i fængsel i aarets løp.

Av de efter dom indsatte landsfængselsfanger var 65 mænd og 1 kvinde tidligere i driftsaaret løsladt fra landsfængsel. Altsaa kom 354 forskellige mænd og 25 forskellige kvinder ind efter dom.

I aaret har i det hele siddet i landsfængslerne 822 forskellige personer, nemlig 774 mænd og 48 kvinder.

Ved driftsaarets udgang sat der i landsfængslerne 4 mænd færre og 2 kvinder flere end ved dets begyndelse.

Det daglige middeltal av fanger i landsfængslerne i 1916—1917 var 420 eller 2,7 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910. Lægges til disse 420 det daglige middeltal av straffanger som sat i kreds-fængslerne og de større hjælpefængsler i samme tidsrum, 386, og i smaa-fængslerne, 12, fremkommer et middeltal pr. dag av 818 fanger som i 1916—1917 har utholdt frihedsstraf. Dette utgjør 5,2 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910.

4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet. I Bods-fængslet har alle fanger været behandlet efter bestemmelserne om enrum-fængsel.

I Akershus landsfængsel blev enrumfængsel anvendt i 3 633 dage, og i Trondhjems landsfængsel i 544 dage. I Landsfængslet for Kvinder har alle fanger siddet i enrum.

Fangernes forhold i fængslerne har i det hele taget været godt.

Der indtraf intet saadant brudd paa disciplinen at det hadde strafferetslig tiltale tilfølge.

En rømning fandt sted fra Akershus landsfængsel i august 1916. Fangeren blev grepet igjen 8 dage senere og bragt tilbake til fængslet. Rømningsforsøk blev desuten foretat av 2 fanger i Bods-fængslet og av 1 fange i Trondhjems landsfængsel.

1 fange i Akershus landsfængsel var i 14 dage belagt med lænker paa grund av voldsom optræden mot opsynet.

Fangernes fordeling i klasser sees av tabel 3.

Om de forseelser fangerne har gjort sig skyldig i, henvises til tabel 4.

Følgende opgave viser hvor mange gange hver av de disciplinært straffede fanger har været refset i driftsaaret:

	Bods- fængslet.	Akershus landsf.	Trond- hjems- landsf.	Mænd ialt.	Landsf. for Kvinder.
Refsæt 1 gang	40	23	8	71	-
„ 2 ganger	13	6	1	20	-
„ 3 „	4	4	-	8	-
„ 4 „	3	1	-	4	-
„ 5 „	-	-	-	-	-
„ 6 „	1	-	-	1	-
Ialt	61	34	9	104	-

I tabel 7 er meddelt oplysning om fangernes brevveksling og besøk. Blandt de i tabellen opførte fanger som hverken har skrevet eller faat brev eller mottat besøk, er det endel som ikke har hat adgang til dette paa grund av den korte tid de har sittet i fængslet.

Av fanger som i driftsaaret hadde avsonet $\frac{2}{3}$ av den idømte straffetid, blev følgende av forskjellige grunde besluttet ikke løsladt paa prøve: 67 i Bods-fængslet, 82 i Akershus landsfængsel, 22 i Trondhjems landsfængsel og 5 i Landsfængslet for Kvinder

Av de paa prøve løslatte fanger blev alle mænd stillet under politiopsigt, mens 5 kvinder blev fritat for dette.

5. Arbeidsvirksomheten. Herom henvises til tabel 5.

I Bods-fængslet blev tat i bruk et nyt maskinverksted (snekkerverksted), hvor der arbeider 6 fanger under stadig opsyn av en betjent.

Værdien av landsfængslernes fabrikatbeholdninger 30 juni 1917, sammenholdt med de tilsvarende værdier aaret forut, viser ved Bods-fængslet en forøkelse av kr. 14 326,87, ved Akershus landsfængsel en forøkelse av kr. 2 812,56, ved Trondhjems landsfængsel en forminskelse av kr. 3 745,57 og ved Landsfængslet for Kvinder en forminskelse av kr. 2 235,44. For alle landsfængsler tilsammen blir der altsaa en stigning av kr. 11 158,42.

Av de i driftsaaret utgaaede fanger tilkom arbeidspenger: ved Bods-fængslet 224, ved Akershus landsfængsel 79, ved Trondhjems landsfængsel 40, ved mandfængslerne tilsammen 343 (79 %) og ved Landsfængslet for Kvinder 17 (81 %).

Herav hadde i Bods-fængslet 181, i Akershus landsfængsel 43, i Trondhjems landsfængsel 16, i mandfængslerne tilsammen 240 (55 %), i Landsfængslet for Kvinder 12 (57 %) et beløp av under 10 kroner i behold ved utgangen. Ingen fange hadde i dette driftsaar over 100 kroner.

6. Sjælepleien og undervisningen. Av presternes indberetninger meddeles følgende:

B o d s f æ n g s l e t: Gudstjeneste har været holdt alle søn- og helligdage paa sædvanlig maate enten ved presten eller ved førstelæreren. Gudstjenesten om søndagen i kirken er omfattet av fangerne med stor interesse og er en sand oplevelse, ogsaa som en avveksling i ensformigheden. Fangerne er ogsaa i det store og hele overmaade opmerksomme. Sangen gaar ualmindelig godt, ledet av et indøvet kor. Nogen forstyrrelse under gudstjenesten forekommer i den senere tid yderst sjelden. Sangopførelser ved de store høitider av kunstnere og kunstnerinder har været almindelig og til megen opbyggelse. Like-saa Frelsesarmeens hornmusik i centralhallen ved juletid.

Nadverd og skriftemaal har været holdt 3 ganger i aarets løp for 73 nadverdsgjester. Av ukonfirmerte fanger var der 7. Ingen av dem blev konfirmert i fængslet. De hverken begjærte eller var skikket for konfirmation. 2 fanger (baptister) var udøbte. Den ene av dem blev efter eget ønske døbt i fængslet, mens den anden principielt var imot daab.

Av fremmede religionsbekjendere var der 2, nemlig 1 metodist og 1 russisk jøde, foruten de 2 forannævnte baptister.

Antallet av prestens cellebesøk har været 2 320. Deres varighet veksler mellem 45 og 10 minutter, alt efter anledning, fangernes længere eller kortere hensittin og mange individuelle forhold. Om besøkene uttaler presten, at sjælesorgens nerve netop er individualisering. I disse cellebesøk ligger den geistlige fangebehandlings hovedsak. Derfor indtar de ogsaa saa bred en plads som deres antal utviser.

A k e r s h u s l a n d s f æ n g s e l. Gudstjeneste har været holdt hver søn- og helligdag. Paa de store høitiders 2den dage har som vanlig fængslets lærer holdt opbyggelse i kirken, hvad han likeledes har gjort 2 søndage i prestens sommerferie og 2 søndage under prestens permission.

Nadverd har været holdt 2 ganger for tilsammen 20 nadverdsgjester (16 forskjellige personer).

Fangernes forhold i kirken har i dette aar som foregaaende været meget godt. Sangen i kirken har været bra. Sangkoret har været godt besat og har sunget kraftig og vakkert under organistens ledelse. Forskjellige kristelige foreningers sangkor har ogsaa sunget i fængslet og Frelsesarmeen har glædet fangerne med udmerket hornmusik. Bibeltimerne hver torsdag eftermiddag, som holdes av læreren, har hele aaret været besøkt av over 40 fanger.

Av samtaler med fangerne har presten notert 1 144.

T r o n d h j e m s l a n d s f æ n g s e l. Gudstjeneste eller andagt har været holdt i landsfængslets kirke hver søn- og helligdag. 4 søndage er der istedenfor hømmessegudstjeneste holdt andagt av lægmænd.

Opbyggelser og foredrag har ogsaa paa hverdagene været holdt i landsfængslets kirke og flere sangkor har besøkt fængslet og glædet fangerne med sin smukke sang.

Nadverd har været holdt 2 ganger i driftsaaret.

Fangernes forhold under gudstjeneste og foredrag har i det store og hele tat været godt

Nogen ganske faa fanger har søkt og erholdt tilladelse til at slippe at gaa i kirke; et par av dem kom dog stadig i kirken allikevel.

Landsfænglet for Kvinder Presten har i kirken holdt 51 høimessegudstjenester og 2 festgudstjenester (juleaften og St Hansdag). Av andre (geistlige og lægmænd) er der ialt holdt i kirken 8 gudstjenester og opbyggelser, hvorav 2 i prestens sommerferier, 3 ved de store høitiders 2den dage og 3 ved andre leiligheter, da presten har hat permission.

2 nadverdjtjenester med skriftemaal har været holdt for ialt 19 nadverd-gjester.

Presten har desuten holdt 42 bibeltimer og 18 foredrag.

Ved samtlige gudstjenester og øvrige sammenkomster har saavel fanger som tvangsarbeidersker deltat.

Om undervisning og bibliotek skal man i tilknytning til tabel 6 meddele følgende:

Bodsfængslet. Skolen har i driftsaaret været drevet paa samme maate som før, med 1 („lavere“) avdeling i 2 parallelle partier, hvert med 2 ukentlige skoledage à 2 timer. Undervisning i engelsk har i driftsaaret været meddelt ialt 27 fanger.

Biblioteket indeholdt ved driftsaarets slutning følgende antal bind: Bøker av religiøst indhold 1 059, bøker av belærende indhold 2 876 (herunder lærebøker 1 387), tidsskrifter 502, fortællinger 672, bøker paa fremmede sprog 476, cellebøker 1 070 og bøker i kirken 31, tilsammen 6 686 bind. Det blev i aarets løp kassert 148 bind og anskaffet 512.

Akershus landsfængsel. Skolen har gaat sin regelmæssige gang naar undtages et par avbrydelser paa grund av brændselsnøden. Første avdeling har ogsaa dette aar været sløifet paa grund av det lave antal skolepligtige fanger. Undervisningen i 2den og 3die avdeling er foregaaet som før.

Biblioteket er øket med 96 bind og utgjorde ved driftsaarets slutning 6 617 bind.

Trondhjems landsfængsel. Ingen undervisning i lappisk eller finsk fandt sted i dette aar. Biblioteket har været flittig benyttet baade av fangerne og tvangsarbeiderne.

Landsfængslet for Kvinder. Skolen har saavel for fanger som for tvangsarbeidere været drevet i samme spor som foregaaende aar.

Av boksamlingen blev i aarets løp kassert 51 bind, mens 52 nye kom til. Ved driftsaarets slutning utgjorde boksamlingen 3 759 bind mot 3 758 foregaaende aar.

7. Kosten. Herom henvises til tabel 8.

8. Sundhetstilstanden. I tabel 9 er bare tat med sygdomstilfælder som helt eller delvis har foranlediget vedkommende fanges fritagelse for arbejde. I alle landsfængsler har lægerne foruten i de tilfælder som tabellen viser, ogsaa været tilkaldt ved en række lettere sygdomstilfælder.

Antallet av fanger forpleiet i sykeavdelingen har i Bodsfængslet været 20. I Akershus landsfængsel har alle i tabellen opførte syke været henlagt i sykeavdelingen og i Trondhjems landsfængsel 4. I Landsfængslet for Kvinder ingen. Fra Akershus landsfængsel blev 1 fange overført til Gaustad asyl.

I kommunale sykehus blev ialt lagt ind 30 fanger, 9 fra Bodsfængslet, 17 fra Akershus landsfængsel, 1 fra Trondhjems landsfængsel og 3 fra Landsfængslet for Kvinder. Desuten blev 1 fange fra Akershus landsfængsel lagt ind i Rikshospitalet.

4 fanger blev av helbredshensyn ført over fra Bodsfængslet til Akerhus landsfængsel.

9. Bygningerne. Bodsfængslet. Et nyt maskinverksted blev indredet i kirkefløiens og tilstøtende rum i østre fløis kjelder og tat i bruk 16 april 1917.

I sykeavdelingen blev et av sykerummene indredet til observationscelle for mentalt defekte eller simulerende fanger.

I østre fløis kjelder blev indrettet et nyt tørrerum for træmaterialer i forbindelse med sagverkstedet med en bekostning av kr. 850,00. Det gamle tørrerum i kirkefløien blev tat i bruk som lagerrum for umalte snekkerfabrikater.

I prestens bolig blev indredet bad i kjeldereren.

Forøvrig blev ved alle landsfængler utført de sedvanlige vedlikeholds- og oppudsningsarbeider.

10. Indtægter og utgifter. Herom henvises til tabel 10.

11. Oplysninger om indkomne og løslatte fanger. De personalstatistiske tabeller (nr. 11—19) som for de 2 sidste perioder er blitt git femaarsvis (1906—1910 og 1911—1915), har man fra indeværende driftsaar av atter fundet at burde ta ind for hvert aar, i nærværende aarbok altsaa for kalenderaaret 1916.

Tabellerne 11—18 gjælder bare de efter dom indkomne fanger og tabel 19 de indkomne fanger som har været løslatt paa prøve.

I tabel 11, fangernes forbrydelser, er hver fange bare ført op under en enkelt gruppe forbrydelser. Naar en fange samtidig er dømt for to eller flere forbrydelser som tilhører forskjellige av de opstilte grupper, er han i tabellen ført op med den forbrydelse som efter vedkommende straffebud kan medføre den største straf, eller hvor forholdet i saa henseende er like, den

som fremstiller sig som hovedforbryderen, eller som bedst karakteriserer fangen.

I tabel 12 er straffetiden avkortet med tilstaat fradrag for varetægtsfængsel samt transport.

Tabel 13 viser de indkomne fangers alder.

Av hvert 10 000 av rikets indbyggere efter folketællingen av 1 december 1910 indsattes i de forskjellige aldersklasser i aaret 1916 følgende antal i landsfængsel efter dom:

14—17 aar	0,4 mænd,	0 kvinder
18—20 "	8,1 " "	0,2 " "
21—24 "	15,8 " "	0,1 " "
25—29 "	13,3 " "	0,6 " "
30—39 "	9,5 " "	0,7 " "
40—49 "	4,0 " "	0,2 " "
50—59 "	2,1 " "	0,1 " "
60—69 "	1,4 " "	0,1 " "
over 70 "	0 " "	0 " "

Tabel 14 viser fangernes egteskabelige stilling.

Tabel 15 indeholder opgave over fangernes fødeland.

Tabel 16 gir oplysning om fangernes hjemsted. Byer, hvorfra ingen fange i aarets løp er kommet ind i landsfængsel, er ikke tat med i tabellen.

Av fangerne falder paa:

Kristiania	54,4 %	mænd,	27,3 %	kvinder
Bergen	8,1 %	" "	9,1 %	" "
De øvrige byer	20,5 %	" "	27,3 %	" "
Landdistrikterne	14,4 %	" "	36,3 %	" "
Utlandet	2,1 %	" "	0 %	" "
Ikke oplyst.	0,5 %	" "	0 %	" "

Paa hvert 10 000 personer over den kriminelle lavalder, 14 aar, henholdsvis mænd, kvinder og begge kjøen underrett, falder følgende antal indsættelser efter dom:

Fra hele riket	5,8 mænd,	0,3 kvinder,	2,8 tils.
" landdistrikterne	1,2 " "	0,1 " "	0,6 " "
" samtlige byer	17,1 " "	0,5 " "	7,7 " "
" Kristiania.	32,0 " "	0,6 " "	13,8 " "

I tabel 17 meddeles forskjellige oplysninger for de tidligere ustraffede og de tidligere straffede av de fanger som i 1916 kom ind efter dom.

Tabel 18 indeholder opgave over den tid inden hvilken de i 1916 indkomne, tidligere i landsfængsel straffede fanger er faldt tilbage.

Tabel 19 indeholder oplysning om de i aaret 1916 indkomne fanger som har været løslatt paa prøve.

Kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1916—1917.

1. Fængslerne i almindelighed. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpefængsler med opgave over antallet av fangerum i hvert fængsel findes i tabel 20.

Kristiania kredsfængsel. Annekset i Grønsen har det hele aar været i bruk.

Ogsaa dette aar har der været ført fanger over til utenbys fængsler, særlig kvindelige straffanger til Hamar kredsfængsel.

I kredsfængslerne i Drammen, Stavanger (avdeling A og B), Bergen og Trondhjem (avdeling A og B) har antallet av fangerum jevnlig vist sig at være utilstrækkelig, og hjælpefængslerne i Moss, Horten, Tønsberg, Haugesund, Vossevangen og Hammerfest har til enkelte tider i driftsaaret været overfyldt

For i nogen grad at regulere de høie fangetal i flere kredsfængsler hadde Styrelsen — som i tidligere aarbøker nævnt — efterhaanden bestemt at visse større hjælpefængsler kunde ta imot fanger som efter indsættelsesreglerne av 1 juni 1911 skulde sættes ind i kredsfængsel.

Styrelsen fandt i driftsaaret at maatte gaa videre paa denne vei og utvidet derfor ved skrivelse til Riksadvokaten av 6 december 1916 sine bestemmelser herom til at gjælde endel flere av de større hjælpefængsler. Samtidig bestemtes at nogen smaa fængsler skulde ta fanger som egentlig skulde til større hjælpefængsler.

Efter disse bestemmelser gjør indtil videre

- a) følgende større hjælpefængsler tjeneste som kredsfængsler: Fredrikshald, Sarpsborg, Fredrikstad, Moss, Eidsberg, Kongsvinger, Gjøvik, Nes (Hallingdal), Horten, Tønsberg, Sem, Larvik, Kragerø, Arendal, Haugesund, Vossevangen, Vik, Aalesund, Kristiansund og Stenkjær,
- b) følgende smaa fængsler tjeneste som større hjælpefængsler: Porsgrund, Brevik, Stathelle, Langesund, Hornnes, Mandal, Flekkefjord og Lervik.

2. Funktionærene. Opgave over fængslernes bestyrere og regnskapsførere er tat ind i tabel 20.

I vaktmesterstillingerne indtraadte i driftsaaret følgende forandringer:

Kristiania kredsfængsel. I den efter vaktmester Johansen ledigblevne post ved hovedfængslet blev fra driftsaarets begyndelse ansat vaktmester ved Sarpsborg hjælpefængsel Laurits Dahl. Han tiltraadte 1 august 1916.

Vadsø kredsfængsel. Som ny vaktmester blev ansat politibetjent i Vadsø Johannes Knudsen fra 1 januar 1917.

Sarpsborg hjælpfængsel. Efter vaktmester Dahls forflytning til Kristiania blev som ny vaktmester ansat vaktmester ved Haugesunds hjælpfængsel Johan August Hansen Hønstvedt fra 1 november 1916.

Nes hjælpfængsel (i Hallingdal). Da vaktmester Hjemseter var blit forflyttet til Vik hjælpfængsel, blev som ny vaktmester ansat opsynsbetjent ved Bodsfængslet Julius Hartvig Larsen Lindsæth fra 1 oktober 1916.

Haugesund hjælpfængsel. Som ny vaktmester efter Hønstvedts forflytning blev fra 1 januar 1917 ansat opsynsbetjent ved Akershus landsfængsel Johannes Martinsen Skie.

Vik hjælpfængsel. Som ny vaktmester blev fra 1 juli 1916 ansat vaktmester ved Nes hjælpfængsel Anders Mortensen Hjemseter.

Ved driftsaarets slutning var som vaktmestre ved kredsfængslerne og de større hjælpfængsler ansat følgende:¹

Kristiania kredsfængsel

	(hovedfængslet):	Laurits Dahl, f. 1856, a. 16 (06),
	(annekset) :	Kristen Øvre, f. 1851, a. 01,
Skedsmo	kredsfængsel :	(midlertidig nedlagt),
Hamar	— „ — :	Anders Johansen Sagmo, f. 1858, a. 12 (92),
Eker	— „ — :	(midlertidig nedlagt),
Drammens	— „ — :	Johannes Markus Mikkelsen Gruben, f. 1859, a. (01),
Skien	— „ — :	Per Rollesen, f. 1854, a. 89,
Kristiansand	— „ — :	Peter Kristiansen Berg, f. 1865, a. 03,
Stavanger A	— „ — :	Karl Johan Lorvik, f. 1866, a. 14,
— „ — B	— „ — :	Thomas Kristoffersen Bergsager, f. 1855, a. 93,
Bergens	— „ — :	Andreas Elias Kristensen Olseth, f. 1854, a. 96,
Molde	— „ — :	Elling Berg, f. 1867, a. 12,
Trondhjem A	— „ — :	Arnt S. Gjønness, f. 1863, a. 09 (96),
— „ — B	— „ — :	Paul Nicolai Lieskar, f. 1853, a. 95,
Bodø	— „ — :	Johan Andreas Pedersen, f. 1873, a. 11,
Tromsø	— „ — :	Martin Jæger Angell Hansen, f. 1875, a. 09,
Vadsø	— „ — :	Johannes Knudsen, f. 1881, a. 17,
Fredrikshald hjælpfængsel:		Anton Sørensen Klavestad, f. 1865, a. 14 (07),
Sarpsborg	— „ — :	Johan August Hansen Hønstvedt, f. 1873, a. 16 (14),
Fredrikstad	— „ — :	Bernhard Eriksen Leer, f. 1868, a. 11,
Moss	— „ — :	Anton Sundby, f. 1866, a. 97,
Eidsberg	— „ — :	Alfred Neergaard, f. 1876, a. 08, (05—07),
Kongsvinger	— „ — :	Erik Hansen Ødegaard, f. 1864, a. 02,

¹ Ved vaktmestre som før har været i saadan stilling ved andet kreds- eller hjælpfængsel, er i parentes tilføjet aaret for deres første ansættelse som fængselsvaktmester.

Gjøvik	hjælpfængsel :	Mikkel Jakobsen Gaalaas, f. 1845, a. 90,
Sel	— „ — :	Ole Andersen, f. 1838, a. 75, kst,
Hønefoss	— „ — :	Hans Leganger Reusch Falk, f. 1859, a. 01,
Nes	— „ — :	Julius Hartvig Larsen Lindseth, f. 1872, a. 16,
Kongsberg	— „ — :	Hans Nicolai Petersen, f. 1870, a. 03,
Sande	— „ — :	(midlertidig nedlagt),
Holmestrand	— „ — :	Johan Gustav Olsen, f. 1853, a. 88,
Horten	— „ — :	Harro Hennie, f. 1863, a. 00,
Sem	— „ — :	Martin Bernhard Johansen Dahl, f. 1867, a. 15,
Tønsberg	— „ — :	Hans Theodor Pedersen Aas, f. 1836, a. 94, kst.,
Sandefjord	— „ — :	Lyder Andreas Anstensen, f. 1881, a. 13,
Larvik	— „ — :	Olaf Marenus Pedersen Solberg, f. 1860, a. 04,
Kragerø	— „ — :	Einar Ludvig Larsen, f. 1869, a. 15,
Arendal	— „ — :	Anton Larsen, f. 1857, a. 92,
Haugesund	— „ — :	Johannes Martinsen Skie, f. 1875, a. 17,
Vossevangen	— „ — :	Ole Martin Olsen, f. 1872, a. 11,
Vik	— „ — :	Anders Mortensen Hjemseter, f. 1867, a. 16 (03),
Aalesund	— „ — :	Bernhard Peter Behrentz, f. 1856, a. 82,
Kristiansund	— „ — :	Johan Andreas Lystad, f. 1864, a. 13,
Stenkjær	— „ — :	Ingebrigt Olsen Røssæg, f. 1840, a. 95.
Namsos	— „ — :	Petter Magnus Andreassen Engesvik, f. 1860, a. 93.
Kabelvaag	— „ — :	Einar Karolius Albriksen Stene, f. 1852, a. 09,
Hammerfest	— „ — :	Johan Otto Nilsen Eidsmo, f. 1874, a. 04,

Som medlemmer av tilsynsraadene ved kredsfængslerne blev for aaret 1917 opnævnt: Kristiania kredsfængsel: Stiftamtmanden i Kristiania, formand, assessor A. Færden, næstformand, snekkermester B. B. Svenberg og fru Fernanda Nissen. Hamar kredsfængsel: Amtmanden i Hedemarkens amt, formand, sorenskriveren i Nordre Hedemarken, næstformand, vognfabrikant A. Lund og fru Emma Randers Drammens kredsfængsel: Amtmanden i Buskerud amt, formand, byfogden i Drammen, næstformand, grosserer J. W. Rudolph og fru Aagot Alfstad. Skiens kredsfængsel: Amtmanden i Bratsberg amt, formand, byfogden i Skien, næstformand, overlærer J. Skaaden og frøken Tobine Tønnesen. Kristiansand kredsfængsel: Amtmanden i Lister og Mandals amt, formand, byfogden i Kristiansand, næstformand, snekkermester Olav Brunvand og fru Elisabeth Rasmussen. Stavanger kredsfængsel: Amtmanden i Stavanger amt formand, byfogden i Stavanger, næstformand, lærer Jan Nikolai Telnæs og fru Hanna Daae. Bergens kredsfængsel: Stiftamtmanden i Bergen, formand, justitiarius i Bergens byret, næstformand, bakersmester B. Reimers og fru Elise Dethloff. Molde kredsfængsel: Amtmanden i Romsdals amt, formand, sorenskriveren i Romsdal, næstformand, disponent P. R. Synnestvedt og fru Margretha Dahl. Trondhjems kredsfængsel: Amtmanden i Søndre Trondhjems

amt, formand, politimesteren i Trondhjem, næstformand, forstander Gjedebo og fru Augusta Brun. Bodø kredsfængsel: Amtmanden i Nordlands amt, formand, byfogden i Bodø, næstformand, stadsingeniør I. A. Andersen og fru Kaia Olsen. Tromsø kredsfængsel: Amtmanden i Tromsø amt, formand, byfogden i Tromsø, næstformand, snekker A. Iversen og fru Dalsbø. Vadsø kredsfængsel: Amtmanden i Finmarkens amt, formand, soren-skriveren i Varanger, næstformand, lærer A. Karakka og frøken Thea Larsen.

3. Fangetallet m. v. Med hensyn til tabellerne 21, 22, 25 og 26 bemerkes at der ikke haves materiale til en nøjagtig beregning av det virkelige antal fængslede personer. En og samme person, som er gaat over fra varetægtsfængsling til straffavsoning, eller som har utstaat forskjellige slags fængsel eller sittet i fængsel flere ganger i driftsaaret, er saaledes regnet med to eller flere ganger.

Det samlede antal straf- og varetægtsfanger som i driftsaaret sat i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler, utgjorde 20 538, hvorav 19 341 mænd og 1 197 kvinder. Det samlede antal fangedage for disse fanger utgjorde 232 670, hvorav 213 338 falder paa mænd og 19 332 paa kvinder.

Følgende opgave viser antallet av fanger og fangedage i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler i de 10 sidste aar:

	Antal fanger.			Antal dage.		
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
1 april 1907—31 mars 1908	11 459	1 178	12 637	102 731	13 483	116 214
1 april 1908—30 juni 1909 (⁵ / ₄ aar)	16 398	1 287	17 685	152 064	14 975	167 039
1 juli 1909—30 juni 1910	13 435	1 227	14 662	123 924	14 756	138 680
1 juli 1910—30 juni 1911	14 793	1 180	15 973	140 070	15 868	155 938
1 juli 1911—30 juni 1912	16 228	1 121	17 349	156 251	15 733	171 984
1 juli 1912—30 juni 1913	17 777	1 097	18 874	169 174	15 704	184 878
1 juli 1913—30 juni 1914	18 390	1 101	19 491	190 222	17 907	208 129
1 juli 1914—30 juni 1915	17 146	1 189	18 335	185 388	17 498	202 886
1 juli 1915—30 juni 1916	19 246	1 273	20 519	205 314	20 750	226 064
1 juli 1916—30 juni 1917	19 341	1 197	20 538	213 338	19 332	232 670

Som det vil sees har antallet av mandlige fanger steget meget sterkt i de 10 aar (fra 11 459 i 1907—08 til 19 341 i 1916—17). Kvindefangerne derimot har gjennom alle 10 aar holdt sig paa omtrent samme nivaa.

Antallet av fangedage er dobbelt saa stort som for 10 aar siden.

Det samlede antal straffanger som i 1916—17 sat i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler, var 13 705 (nemlig 13 041 mænd og 664 kvinder). Av

dem faldt paa Kristiania kredsfængsel 4 714 (4 435 mænd og 279 kvinder). Det samlede antal fanger som utstod frihetsstraf fordi de ikke hadde betalt bøter, var 8 768 (8 278 mænd og 490 kvinder); av dem sat 3 153 (2 970 mænd og 183 kvinder) i Kristiania kredsfængsel. Antallet av andre fanger som utstod frihetsstraf, var 4 937 (4 763 mænd og 174 kvinder). Av dette antal falder paa Kristiania kredsfængsel 1 561 (1 465 mænd og 96 kvinder).

Vand- og brødstraf — alene eller i forbindelse med anden frihetsstraf — er i aarets løp utholdt av 10 244 fanger (9 741 mænd og 503 kvinder), i gjennemsnit daglig 187,2 (175,4 mænd og 11,8 kvinder). 7 983 av vand- og brødfangerne (7 579 mænd og 404 kvinder), i gjennemsnit daglig 114,4 (105,7 mænd og 8,7 kvinder) sonet bøter. Andre straffanger som utholdt vand- og brødstraf, var 2 261 (2 162 mænd og 99 kvinder), daglig middeltal 72,8 (69,7 mænd og 3,1 kvinder).

Fængsel med haardt natteleie har i driftsaaret været utholdt av 79 fanger (78 mænd og 1 kvinde) i tilsammen 1 322 dage. 3 mænd sonet bøter paa denne maate i 31 dage. Av andre straffanger utholdt 76 (hvorav 1 kvinde) dette slags fængsel i 1 291 dage.

Heftestraf utholdt i aarets løp 13 mænd i 173 dage (derav ingen bøteavsonere).

Militær arrest utholdtes av 2 163 fanger i tilsammen 13 072 dage. 3 av dem sonet bøter i 13 dage.

Straffetidens gjennemsnittlige længde utgjorde for samtlige straffanger: i kredsfængslerne 10,0 (for mænd 9,5 og for kvinder 17,3), i de større hjælpefængsler 11,0 (for mænd 10,0 og for kvinder 18,5), i de nævnte fængsler tilsammen 10,3 (for mænd 9,9 og for kvinder 17,4).

For bøteavsonere var den gjennemsnittlige straffetid 6,3 dage (for mænd 5,8 og for kvinder 13,6).

For andre straffanger var middeltiden: i kredsfængslerne 17,7 (for mænd 17,2 og for kvinder 28,1), i de større hjælpefængsler 16,9 (for mænd 16,8 og for kvinder 28,0), i de nævnte fængsler tilsammen 17,4 (for mænd 17,0 og for kvinder 28,1).

Antallet av fanger som ikke utstod straf (herunder medregnet 22 barn under 14 aar som foreløbig var anbragt i fængsel, jfr. lov nr. 1 av 6 juni 1896 § 17), var 6 833 (6 300 mænd og 533 kvinder).

Fængselstidens gjennemsnittlige længde for saadanne fanger var 13,5 dage.

Det daglige middeltal av straffanger i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler i 1916—17 var 354 mænd og 32 kvinder, tilsammen 386. Dette er 2,4 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910 (sidste folketelling). Av andre fanger var det daglige middeltal 231 mænd og 21 kvinder, tilsammen 252 eller 1,6 pr. 10 000 indbyggere.

Følgende opgave viser fangetallets bevægelse i aarets løp i alle kredsfængsler og større hjælpefængsler underet:

	Straffanger.		Andre fanger.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ved aarets begyndelse hensat	373	48	187	21	560	69
I aarets løp er kommet ind	12 668	616	6 113	512	18 781	1 128
Samlet antal i aaret	13 041	664	6 300	533	19 341	1 197
I aarets løp er gaat ut	12 756	637	6 085	518	18 841	1 155
Ved aarets udgang hensat	285	27	215	15	500	42

Det høieste belæg paa samme tid av alle slags fanger underrett hadde Kristiania kredsfængsel med 297 i hovedfængslet og annekset tilsammen. Bergens kredsfængsel hadde det næst høieste belæg med 68 fanger.

Tabel 25 viser den tid de utgaaede straffanger har siddet i straf. Av tabellen fremgaar at straffetiden i 2 567 tilfælde (19,2 %) var 1—2 dage og i 6 568 tilfælde (49,0 %) fra 1—5 dage.

Tabel 26 viser fangernes alder. Av det samlede antal fanger i alderen 14—17 aar hadde Kristiania kredsfængsel 237, Bergens kredsfængsel 99, de øvrige kredsfængsler og større hjælpéfængsler tilsammen 260. Av fanger i alderen 18—20 aar hadde Kristiania kredsfængsel 718, Bergens kredsfængsel 276 og de øvrige kredsfængsler og større hjælpéfængsler tilsammen 902.

Av det hele belæg av straffanger i driftsaaret utgjorde fangerne i alderen 14—17 aar 1,41 % (gutter 1,41 % og piker 0,03 %) og fangerne i alderen 18—20 aar 8,10 % (mandsfanger 7,61 % og kvindiefanger 0,49 %), altsaa begge aldersgrupper tilsammen 9,54 %.

4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet. Ved Kristiania Kredsfængsel har fangernes forhold ikke git anledning til nogen særlig bemerkning. Det maa i det hele tat betegnes som godt. Ialt har der været anvendt 10 refselsler for disciplinærforseelser paa et samlet antal av 7 742 fanger. Av refselslerne faldt 8 paa varetægtsfanger og 2 paa straffanger, derav den ene i annekset Ingen fange blev refset mere end 1 gang. Av de refsede var de 8 mænd og de 2 kvinder. Forseelserne bestod i undvikelse eller forsøk derpaa, ødelæggelse av inventar o l. og slet forhold forresten. Som refselse har været anvendt vand og brød og haardt natteleie.

Endel fanger har i dette som i tidligere aar paa grund av mindre god opførsel været tildelt advarsel eller berøvet tillatte beskjæftigelser eller begunstigelser.

2 fanger rømte fra annekset henholdsvis 12 oktober 1916 og 3 april 1917. Desuten rømte 2 fanger fra betjenten under transport mellem fængslet og Akers retslokaler i Justisbygningen, og 1 fange rømte fra byrettens forhørslokale ved at hoppe ut gjennom et vindu. Fra hovedfængslet gjorde en fange forsøk paa rømning.

Paa grund av voldsom optræden har 1 fange, en ung neger som var indsat i varetægt for at utvises, en kort stund været belagt med haandjern, likesom 3 fanger, deriblandt 1 kvinde, har været iført tvangstrøje.

Ved de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler er i driftsaaret bare 2 fanger refset for disiplinærforseelse, 1 i Stavanger (avd. B) og 1 i Bodø kredsfængsel.

6 rømninger er foregaaet i driftsaaret, 1 fra Kristiansands kredsfængsel, 1 fra Stavanger avd. A (2 fanger samtidig) og 1 fra Trondhjems avd. B samt 1 fra Holmestrand hjelpefængsel, 1 fra Arendals og 1 fra Kristiansunds. Desuten blev der gjort 5 rømningsforsøk — fra kredsfængslerne i Kristiansand og Stavanger (avd. A) samt fra hjelpefængslerne i Fredrikhald (2 av samme fange) og Kongsberg.

Ingen fange har i disse fængsler været belagt med jern.

5. Arbeidsvirksomheten. I Kristiania kredsfængsel har ialt 574 fanger (558 mænd og 16 kvinder) været beskjeftiget med mere regelmæssig arbeide. Av disse var 409 (395 mænd og 14 kvinder) straffanger og 165 (163 mænd og 2 kvinder) varetægtsfanger. Mandsfangerne var sysselsat inden følgende arbeidsgrener: spikkearbeide 132, snekkerarbeide 117, sagarbeide 79, malerarbeide 77, skomakerarbeide 59, skrædderarbeide 31, salmakerarbeide 19, blikkenslagerarbeide 16, seilmakerarbeide 13, kurvmakerarbeide 6, murarbeide 4, bokrevisjon 3, dreierarbeide 1 og køilapping 1. Av kvindefangerne var 13 beskjeftiget med søm og lapping og 3 med strikking.

Arbeidsdriftens bruttoindtægt har været kr. 21 741,66, utgifterne til materialer m. v. kr. 13 944,36. Nettoindtægten altsaa kr. 7 797,30. Her er ikke medregnet almindelig husarbeide.

I de øvrige kredsfængsler og større hjelpefængsler har arbeidsdriften i alt væsentlig omfattet de samme arbeidsgrener som i tidligere aar.

6. Sjælepleien og undervisningen. Kristiania kredsfængsel. Gudstjeneste har været holdt i samtlige 3 avdelinger (mandsavdelingen og kvindeavdelingen i hovedfængslet og mandsavdelingen i annekset) hver søndag og 1stedagene paa de store høitider samt langfredag. Presten og hans medhjælper har holdt gudstjeneste vekselvis i de forskjellige avdelinger. I kvindeavdelingen har nogen kristelig interesserte damer ydet presten bistand.

Fangerens forhold under gudstjenesten har været særdeles godt. Der har i driftsaaret aldrig forekommet forstyrrelser av nogen art. Fangerne uttrykker almindelig sin interesse for gudstjenesten og glæder sig til den.

Samtaler med de enkelte fanger har dels fundet sted i cellerne, dels paa prestens kontor — oftest i cellerne. Av saadanne samtaler har presten i driftsaaret noteret 981.

Drammens kredsfængsel. Paa søn- og helligdage er holdt andagt og underholdt med sang og musik av religiøse foreninger likesom blomster og traktater er blit utdelt til fangerne av „Blomstermissionen“. I **Skiens** kredsfængsel har lægfolk besøkt fængslet en søndags eftermiddag i maaneden og holdt gudstjeneste paa fængselsgangen med sang og musik. Likesaa har repræsentanter for indremissionen holdt lignende gudstjenester et par ganger i driftsaaret. I **Bergens** kredsfængsel har der været holdt ukentlige gudstjenester. I **Trondhjems** kredsfængsel holdt presten andagt med sang av sangkor 1ste juledag i avdeling B og 1ste paaskedag i avdeling A. Ved de øvrige fængsler har sjælepleien i regelen bare bestaaet i presternes besøk hos fangerne.

Undervisning har været meddelt i Kristiania, Bergen og Trondhjem (avd. B) kredsfængsler samt i Gjøvik og Kragerø hjælpefængsler.

7. Kosten. Ogsaa i 1916—17 steg prisen paa levnetsmidler sterkt, saa vaktmestrenes tillæg til den fastsatte godtgjørelse for levering av kost til fangerne stadig maatte forhøies.

8. Sundhetstilstanden. I Kristiania kredsfængsel har sundhetstilstanden været meget god og der indtraf intet tilfælde av epidemisk sygdom.

Lægens protokol viser, at der i driftsaaret er notert 37 sygdomstilfælde hos mænd og 4 hos kvinder. I sykehus har været indlagt 14 fanger (11 mænd og 3 kvinder) og til observation i sindssykeasyl 2 mandlige fanger. 3 fanger (alle mænd) har i fængslet været under observation med hensyn til sin sindstilstand. 1 av dem blev erklært for abnorm, 1 for sindssyk og 1 for farlig sindssyk. I 4 tilfælde er vand- og brødstraf omsat til fængsel paa almindelig fangekost.

I fange begik selvmord. Et selvmordsforsøk blev hindret i sidste øieblik.

Om sundhetstilstanden i de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler kan meddeles, at 15 fanger blev indlagt i sykehus og 5 i sindssykeasyl. 1 fange fik vand og brødstraffen omsat til fængsel paa almindelig fangekost og 3 fanger fik straffen avbrutt paa grund av sygdom. 1 kvindelig fange i Stavanger kredsfængsel (avd A.) begik selvmord ved hængning.

9. Bygningerne. I Kristiania kredsfængsel foretokes bare almindelige oppudsningsarbeider.

I **Skedsmo** kredsfængsel blev der indlagt elektrisk lys i vaktmesterboligen.

Trondhjems kredsfængsel. I avdeling B blev der paabegyndt arbeide med indredning av centralopvarmning.

Vadsø kredsfængsel. En trap blev sat op mellem kjeldereren og fængslets korridor. Paa loftet blev indredet et inventarrum.

I Sarpsborg hjælpefængsel blev nye vinduer efter direktør Thraps model sat ind i 9 celler.

Fredrikstad hjælpefængsel. Efterat ny politiarrest var blit indredet under politikammeret, blev den gamle politiarrest i fængslet tat i bruk til arbeidsrum, idet døren til gaardspladsen blev gjenmuret.

I Sem hjælpefængsel blev det sydvestre fællesrum i det nye fængsel indredet til betjentrum og det gamle fængsels gjældsarrestrum, som tidligere var betjentrum, overladt vaktmesteren til mottagelse av fanger.

I Vossevangen hjælpefængsel blev der yderligere sat ind et par nye vinduer efter direktør Thraps model.

Aalesund hjælpefængsel. I kjelderrummet for centralkjelen er anbragt en varmtvandsledning med dusch, saaledes at fangerne kan bades her om vinteren.

10. Indtægter og utgifter. Herom henvises til tabel 27.

Til de i tabellen opførte inntægter kommer ogsaa de bidrag, som av fængselsdistrikterne skal betales til statskassen i henhold til fængselslovens § 62. Det samlede bidrag i driftsaaret 1916—1917 utgjorde kr. 231 173,60.

Smaafængslerne 1916—1917.

Om fængslernes beliggenhet og fangerummenes antal i hvert fængsel henvises til tabel 28.

Antallet av smsafængsler var 1 juli 1916 96. I aarets løp nedlagdes 1 fængsel, nemlig Søndre Land fra 1 januar 1917.

Av tabel 29, hvori er utelatt de fængsler, som ikke hadde noget fangebelæg i aaret, sees at der i smaafængslerne i 1916—1917 sat 602 varetægtsfanger (576 mænd og 26 kvinder) og 508 straffanger (498 mænd og 10 kvinder), altsaa i det hele 1 110 fanger (1 074 mænd og 36 kvinder). Det gjennemsnitlige daglige belæg var 15,1 varetægtsfanger og 12,2 straffanger, tilsammen 27,3.

Indtægterne ved smaafængslerne var i 1916—1917 kr. 2 451,46 og utgifterne kr. 56 198,04 (tabel 30).

Tvangsarbeidshusene 1916—1917.

1. Arbeidshusene og deres distrikter. De mandlige tvangsarbeidere blev i driftsaaret sat ind enten i Opstad tvangsarbeidshus eller i Trondhjems tvangsarbeidshus. Fordelingen mellem disse bestemtes i hvert enkelt tilfælde av Fængselsstyrelsen.

De kvindelige tvangsarbeidere blev sat ind i Arbeidshuset for Kvinder.

2. Funktionærerne. Opstad tvangsarbeidshus. Kasserer Gisleen fra-
traadte efter egen opsigelse sin stilling den 23 oktober 1916 for at gaa over i
privat tjeneste. I hans sted ansattes som kasserer sekretær ved arbeidshuset
Asbjørn Kristian Olsen. I den ledige stilling som sekretær blev midlertidig
ansat Johannes Sanner.

Prest og lærer Skallerud fra-
traadte den 29 december 1916 for at overta
stillingen som forstander for skolehjemmet Toftes Gave. I hans sted blev ansat
lærer og kirkesanger i Giske Ole Elias Severin Pettersen Gitzkje, som til-
traadte den 22 februar 1917.

18 av arbeidshusets tjenestemænd har paa grund av sygdom været tjene-
stefri i tilsammen 459 dage.

Ingen av funktionærerne har paadradd sig disciplinærstraf.

Som medlemmer av tilsynsraadet blev for aaret 1917 opnævnt:
Statsadvokat A. T. Pedersen, formand; sorenskriver D. Follestad, næstformand;
gaardbruker Eivind Hognestad og gaardbruker O. Anda.

Ved Trondhjems tvangsarbeidshus og ved Arbeidshuset for Kvinder har
funktionærerne været de samme som ved henholdsvis Trondhjems landsfængsel
og Landsfængslet for Kvinder.

3. Antallet av tvangsarbeidere m. v. Tallene i tabel 31, tilgang,
knytter sig til antallet av tilfælder, hvori tvangsarbeidere i aarets løp er sat ind
i tvangsarbeidshus.

Av de efter løsgjængerloven i henhold til dom indsatte tvangsarbeidere var
3 mænd tidligere i driftsaaret løslatt fra tvangsarbeidshus. Altsaa kom 111
forskjellige mænd og 40 forskjellige kvinder ind efter løsgjængerloven i henhold
til dom.

I aaret har i det hele i tvangsarbeidshusene sitted 479 forskjellige per-
soner, nemlig 355 mænd og 124 kvinder.

Ved driftsaarets utgang sat der i tvangsarbeidshusene 18 mænd flere og 4
kvinder færre end ved dets begyndelse

Det daglige middeltal av tvangsarbeidere i 1916—1917 var 295 eller 2,0
pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 16 aar 1 december 1910.

4. Tvangsarbeidernes behandling og forhold i almindelighet. I Opstad tvangsarbeidshus har behandling i enrum hele døgnet været anvendt i tilsammen 1 965 dage, enrum om natten og i hviletiderne i tilsammen 6 651 dage.

Direktøren for Arbeidshuset for Kvinder uttaler i sin beretning, at det fleraarige fællesskap for tvangsarbeiderkerne ikke er av det gode, særlig for de yngre. Direktøren tror, at enrum vilde være det bedste for alle ny-indkomne piker. Man har flere ganger hat de samme piker dels som fanger og dels som tvangsarbeidere, og det er paatagelig hvor meget længer man kommer med dem som fanger i enrum end som tvangsarbeidere i fællesskap.

Tvangsarbeidernes forhold har gjennomgaaende været godt.

Fra Trondhjems tvangsarbeidshus rømte 5 tvangsarbeidere, som var sendt ut paa jorddyrkningsarbeide paa Mæresmyren. De blev alle atter paagrepet.

Om de forseelser tvangsarbeiderne har gjort sig skyldig i og om de anvendte refselsler henvises til tabel 33.

Følgende opgave viser hvormange ganger hver av de disiplinært straffede tvangsarbeidere har været refset i driftsaaret:

	Opstad tvangs- arbeidshus.	Trondhjems tvangs- arbeidshus.	Mænd tilsammen.	Arbeidshuset for kvinder.
Refset 1 gang	21	6	27	1
„ 2 ganger	3	-	3	8
„ 3 „	1	-	1	-
„ 4 „	1	-	1	-
Tilsammen	26	6	32	9

I tabel 35 er meddelt opplysning om tvangsarbeidernes brevveksling og besøk.

Tvangsarbeidernes fordeling i klasser sees av tabel 32.

5. Arbeidsvirkomheten. Herom henvises til tabel 34.

Arbeidet paa Mæresmyren i 1916 fortsattes til 10 november 1916, da tvangsarbeiderne blev sendt tilbake til Trondhjem. Arbeidet fortsattes sommeren 1917, da 17 tvangsarbeidere under ledelse av 3 betjenter blev sendt ut til myren 12 juni.

Det samlede antal arbeidsdage paa Mæresmyren i driftsaaret var 2 087. Herav anvendtes til:

Rydnings-, grøftnings- og planeringsarbeider	1 145	dage.
Driftsarbeide	254	»
Byggearbeider	378	»
Kjøkken- og renholdsarbeide	164	»
Forskjellig	146	»

6. Sjølepleien og undervisningen. Av beretningen fra læreren ved Opstad tvangsarbeidshus, der tillike forretter som arbeidshusets prest, meddeles følgende utdrag:

Gudstjeneste i kirken har i driftsaaret regelmæssig været holdt hver søn- og helligdag av presten. I paasken og pinsen blev der desuten holdt bibellæsninger om eftermiddagene. I januar og februar 1917 — da prestestillingen var vakant — holdtes gudstjenester og bibellæsninger av tilreisende prester og lægmænd.

Ingen kommunion har fundet sted.

Under gudstjenesterne har der ikke været nogen rolighetsforstyrrelser ved daarlig forhold fra tvangsarbeidernes side. De fleste har fulgt oppmerksomt med under prækenen. En velgjørende stilhet har hersket. Menighetssangen har gaaet med liv og lyst. Ingen har bedt sig fritat for deltagelse i gudstjenesten. Tvertimot synes det at fremgaa av brev og samtaler, at de allerfleste er særlig glade i at faa gaa i kirken.

Av samtaler med tvangsarbeiderne er notert 336. Da er bare tat med samtaler av mer alvorlig art, ikke tilfældige ordvekslinger. De fleste samtaler har fundet sted paa prestens kontor, men denne har dog ogsaa jevnlig og regelmæssig besøkt dem som sitter i enecelle.

Tvangsarbeidernes moral maa gjennemgaaende betegnes som ganske bra. Naturligvis findes der enkelte, som ikke kan fornekte gamle og stygge vaner, men ser man hen til deres fortid og moralske fordærvelse, kanske helt fra barnsben av, saa maa det erkjendes at forholdet er upaaklagelig. Deres opførsel og adfærd forøvrig maa likeledes erkjendes at være meget god, takket være den udmerkede og strengt gjennemførte disiplin.

Skolen ved Opstad tvangsarbeidshus drives som aftenskole efter endt arbeidstid. Det viser sig at enkelte av de deltagende begynder at gaa træt noksaa tidlig, og læreren finder ikke dette saa underlig. For efter en lang og tung arbeidsdag er tvangsarbeiderne trøtte.

Undervisning i engelsk blev meddelt 28 tvangsarbeiderne.

Ved Arbeidshuset for Kvinder har skolen været omfattet med stor interesse av tvangsarbeiderne. Mange av dem er endnu unge og interesserer sig for at læse og høre. Skolen har været drevet paa samme maate som før. I undervisningen deltok i 1ste halvaar 32, i andet halvaar 45 tvangsarbeidere. Alle gik paa et parti.

Biblioteket paa Opstad er ikke blit forøket i aarets løp. Det bestod av 1 032 bind. Læselysten hos tvangsarbeiderne er meget stor. De fleste klager over at faa saa altfor litet bøker.

7. **Kosten.** Herom henvises til tabel 36.

I Opstad tvangsarbeidshus blev ogsaa i dette aar fulgt det kostregulativ som gjaldt for Kristiania tvangsarbeidsanstalt.

8. **Sundhetstilstanden.** Se tabel 37.

Lægen ved Opstad tvangsarbeidshus uttaler i sin beretning at sundhetstilstanden i det hele har været særdeles god. Der forekom ikke noget tilfælde av epidemisk sygdom.

2 tvangsarbeidere blev indlagt i sykehus.

Der er ikke forekommet noget sygdomstilfælde som kan antages at være forårsaget ved opholdet i anstalten. Derimot har der — som før — for de fleste tvangsarbeideres vedkommende kunnet konstateres at opholdet i anstalten bevirker en tydelig bedring i deres fysiske tilstand.

Ved Trondhjems tvangsarbeidshus har sundhetstilstanden likeledes været meget bra. Ingen epidemisk sygdom. En 69 aar gammel tvangsarbeider døde i driftsaaret.

Om sundhetstilstanden blandt tvangsarbeiderskerne i Arbeidshuset for Kvinder uttaler lægen, at den har været maatelig god.

Av epidemiske sygdomme har der forekommet enkelte lette tilfælder av angina samt flere tilfælder av influensa, hvorav 4 av mere alvorlig art.

20 tvangsarbeidersker er i driftsaaret lagt ind paa sykehus eller i asyl. Det viser sig gang efter gang at pikerne ved indsættelsen er saa venerisk syke at de straks eller noksaa snart efter maa føres over til sykehus

9. Bygningerne og eiendommen. Paa Opstad blev i driftsaaret ført op et sauehus ovenfor Egeraa og en potetkjelder med kornloft over i bakken nordøst for anstalten. Endvidere blev man paa det nærmeste færdig med opførelse av grisehus.

Forøvrig foretokes bare de nødvendigste vedlikeholdsarbeider.

Paa Mæresmyren ved Trondhjem blev der i driftsaaret bygget en laave.

10. Indtægter og utgifter. Herom henvises til tabel 10 og tabel 38.

Vedkommende Trondhjems tvangsarbeidshus og Arbeidshuset for Kvinder bemerkes forøvrig at der til de indtægter som er ført op i tabel 10, for hver tvangsarbeider, kommer et bidrag av 30 øre daglig fra hjemstavnskommunen. Dette bidrag har for Trondhjems tvangsarbeidshus utgjort kr. 4 950,30 og for Arbeidshuset for Kvinder kr. 8 078,70.

11. **Oplysninger om de efter dom indkomne tvangsarbeidere.**

Tabel 39 viser de indkomne tvangsarbeideres forseelser. Av mændene er det største antal (86,9 %) sat ind for forseelse mot løsgjængerlovens §§ 16—19, mens av kvinderne det største antal (79,5 %) var sat ind for forseelse mot § 4 eller § 4 i forbindelse med § 16.

Tabel 40 gir oplysning om hvor lang tid de indkomne tvangsarbeidere blev sat ind paa. Av tabellen fremgaar at de fleste mænd (48,7 %) kom ind paa en tid av 18 maaneder. Av kvinderne blev det største antal (38,4 %) sat ind paa en tid av 3 aar.

Tabel 41 viser tvangsarbeidernes alder ved indkomsten. Som det vil sees omfatter aldersgruppen 30—39 aar det største antal baade av mænd (39,1 %) og kvinder (30,8 %)

Tabel 42 angaar tvangsarbeidernes egteskabelige stilling.

Tabel 43 indeholder oplysning om tvangsarbeidernes fødeland.

Tabel 44 viser tvangsarbeidernes bosted. Av de mandlige tvangsarbeidere hadde 36,5 % og av de kvindelige tvangsarbeidere 84,6 % sit bosted i Kristiania. For 12,2 % av mændene var bostedet ikke opgit.

Kriminalasylet 1916—1917.

Ved driftsaarets begyndelse — 1 juli 1916 — var i Kriminalasylet	32 syke
I aarets løp kom der ind	2 »
	Tilsammen
	34 syke
I aarets løp blev der skrevet ut	2 »
Tilbake ved driftsaarets utløp	32 syke.

Av de 32 syke som var i asylet ved driftsaarets begyndelse, var 8 overført fra landsfængsel. Av de 2 syke som kom ind i aarets løp, var 1 overført fra Eg asyl og 1 fra Neevengaardens asyl.

De i driftsaaret behandlede syke er opført som lidende av følgende sindsygdomme:

	Henliggende ved driftsaarets begyndelse.	Tilkommet i aarets løp.	Tilsammen behandlet.	Utskrevet.			Døde.	Tilbakeiggende ved aarets utløp.
				Helbredet.	I bedring.	Uhelbredet.		
Melancholia	1	-	1	-	-	-	-	1
Amentia	1	-	1	-	-	-	-	1
Dementia	11	1	12	-	-	-	-	12
Paranoia	1	-	1	-	-	-	-	1
Insania periodica	3	-	3	-	-	-	-	3
— epileptica	1	-	1	-	-	-	-	1
— hypochondrica	2	-	2	-	-	-	-	2
— degenerative	7	1	8	-	-	1	-	7
Alcoholismus	1	-	1	-	-	-	-	1
Idiotia	4	-	4	-	-	1	-	3
	32	2	34	-	-	2	-	32

Det samlede antal forpleiningsdage i driftsaaret utgjorde 11 909. Det daglige middeltal av syke har været 32,4.

Tvangsmidler har i driftsaaret ikke været anvendt.

Av sikkerhetshensyn eller efter eget ønske har i 64 tilfælder enkelte syke i driftsaaret til stadighet eller leilighetsvis været isolert i tilsammen 8 296 dage.

Arbeidsvirksomheten har bestaaet i renhold, vedsaging, skrædderarbeide, malerarbeide og poseklistring.

Om asylets indtægter og utgifter henvises til tabel 45.

Fangetransport 1916—1917.

Ved skrivelse av 22 december 1916 blev det bestemt for Nordre Trondhjems amts vedkommende at fangeføringen for fremtiden indtil videre blir at utføre paa de betingelser at lensmændene faar vanlig skyss- og kostgodtgjørelse for sig selv og efter regning faar godtgjort sine nødvendige utlæg for fangen og i tilfælde for vaktkar.

Lignende bestemmelse blev ved skrivelse av 27 mars 1917 tat for lensmændene i Søndre Trondhjems amt samt ved skrivelse av 15 februar 1917 for lensmændene i Tønset og Rendalen.

Omsorgen for løslatte.

Til understøttelse med klær og reisepenger av fanger som blev løslatt fra landsfængslerne i 1916—17, bruktes ved Bodsfængslet kr. 5 245,34, ved Akershus landsfængsel kr. 2 983,47, ved Trondhjems landsfængsel kr. 3 030,96 og ved Landsfængslet for Kvinder kr. 1 818,38. For de to sidstnevnte anstalters vedkommende omfatter understøttelsen ogsaa tvangsarbeidere, løslatt fra de til anstalterne knyttede tvangsarbeidshus.

Ved Opstad tvangsarbeidshus bruktes til lignende understøttelse av løslatte tvangsarbeidere i 1916—17 kr. 4 263,18.

Av de i 1916—1917 fra landsfængslerne løslatte hadde 224 fanger fra Bodsfængslet i indestaaende arbeidspenger kr. 1 598,04, 79 fanger fra Akershus landsfængsel kr. 1 143,93, 40 fanger fra Trondhjems landsfængsel kr. 613,37 og 17 fanger fra Landsfængslet for Kvinder kr. 188,03.

Av de i 1916—1917 løslatte tvangsarbeidere hadde 122 fra Opstad tvangsarbeidshus i indestaaende arbeidspenger kr. 3 095,44, 13 tvangsarbeidere fra Trondhjems tvangsarbeidshus kr. 560,59 og 54 tvangsarbeidersker fra Arbeidshuset for Kvinder kr. 1 101,60.

Av de fra kreds-fængslerne og de større hjelpefængsler i 1916—1917 løslatte blev ca. 1900 trængende fanger understøttet med uundværlige beklædningsgjenstande og tildels med reisepenger. 950 av dem var løslatt fra Kristiania kreds-fængsel.

„Foreningen for løslatte“ i Kristiania og „Kristiania fængselselskap“ nedsatte sommeren 1916 en komite med oppdrag at overveie og fremkomme med forslag om hvorledes der kunde bringes mere liv og større sammenheng i den virksomhet som utøves til forsorg for løslatte fanger og deres familier.

Komiteen bestod av fængselsdirektørerne Johs. Omsted og Axel Smedal, fængselspresterne dr. Chr. A. Bugge, provst Lützw-Holm og pastor S. Normann, frøken Dorothea Schjoldager, opdagelseschef Joh. Søhr og cand. theol. L. Daas.

Den 14 december 1916 fremla denne komite et forslag til organisationsplan. Komiteen hadde særlig fæstet sig ved at almenheten hadde for litet kjendskap til fængslernes virksomhet overhodet og i høi grad manglet forstaaelse av de løslattes kaar, at der var for faa fængselselskaper, at de enkelte selskapers administration i flere henseender var mindre tidsmessig, samt endelig at selskaperne manglet en centralledelse.

Ved aarsskiftet 1916—17 blev det derfor tilstillet landets aviser et oprop om at støtte saken, likesom der i løpet av vaaren 1917 jevnlig blev indtat i aviserne orienterende artikler om forsorgssaken og om organisationsarbeidets gang.

Flere fængselsmænd bereiste samtidig landets byer og holdt foredrag, idet de søkte at oprette forsorgsforeninger og samle bidrag til organisationen.

30 mars 1917 holdtes i Kristiania et møte av delegerte fra samtlige landets da bestaaende fængselselskaper. Her besluttet oprettelsen av „De norske Forsorgsforeningers landsforbund“. Dettets formaal er at tilveiebringe samarbeide mellem de norske forsorgsforeninger og danne et fællestyre for dem. Lovet for landsforbundet blev samtidig vedtat. Likeledes blev der fattet beslutning om oprettelse av et oplysningskontor for forsorgsforbundet.

Der blev i driftsaaret 1916—17 stiftet 9 nye forsorgsforeninger.

Av selskaper hvis formaal er at understøtte løslatte fanger, fandtes derfor i 1916—17, foruten landsforbundet, ialt 23, naar de nystiftede foreninger medtages, nemlig følgende:

Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania strafarbeidsanstalter løslatte forbrydere, stiftet 26 april 1849,

Kristiania fængselselskap, stiftet 23 mars 1876,

Smaalenenes amts fængselselskap, stiftet 21 april 1899,

Fredrikshalds fængselselskap, stiftet 26 mars 1917,

Fredrikstad forening til omsorg for løslatte forbrydere, stiftet 1 mai 1879,

Moss forsorgsforening, stiftet 20 februar 1917,

Hamar distrikts fængselselskap, stiftet 2 mars 1898,

Hortens fængselselskap, stiftet 19 mars 1917,

Tønsberg og omegns fængselselskap, stiftet 27 mars 1917,

Sandefjord og Sandehærreds forsorgsforening, stiftet 19 mars 1917,

Larviks fængselselskap, stiftet 27 december 1877 (gik ind i 90 aarene, gjenoprettet 1 januar 1905),

Skien og omegns fængselselskap, stiftet 14 mars 1917,

Kragerø forsorgsforening, stiftet 10 mars 1917,

Arendals forsorgsforening, stiftet 24 mars 1917,

Flekkefjord fængselselskap, stiftet 7 februar 1917,

Stavanger fængselselskap, stiftet 1 mai 1893,

Bergens fængselselskap, stiftet 21 mars 1877,

Aalesunds fængselselskap, stiftet 13 december 1915,

Molde og Romsdals forsorgsforening, stiftet 19 mai 1915.

Kristiansunds og Nordmørs forsorgsforening, stiftet 16 april 1915,

Trondhjems fængselselskap, stiftet 4 mars 1878,

Nordlands amts fængselselskap, stiftet 17 december 1898,

Tromsø amts fængselselskap, stiftet 15 oktober 1907.

„Forenirgen for løslatte“ i Kristiania og Kristiania fængselselskap sluttet sig sammen 26 juni 1917 og dannet Kristiania forsorgsforening. Indtil driftsaarets slutning 30 juni 1917 arbeidet de dog hver for sig som selvstændige selskaper. De drev i fællesskap „Kristiania fængselselskapers arbeidskontor“, oprettet 1 september 1894. Dette yder ogsaa hjælp til løslatte fangers familier.

„Foreningen for løslatte“ i Kristiania og „Trondhjems fængselselskap“ understøttet ogsaa løslatte tvangsarbeidere og deres familier.

Stortinget bevilget for budgetterminen 1916—1917 et statsbidrag til foreninger for understøttelse av løslatte straffanger, stort kr. 7 500,00, som av Justisdepartementet blev fordelt saaledes: Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania straffarbeidsanstalter løslatte forbrydere kr. 2 400,00, Kristiania fængselselskap kr. 1 500,00, Smaalenenes amts fængselselskap kr. 50,00, Fredrikstad forening til omsorg for løslatte forbrydere kr. 200,00, Hamar distrikts kr. 50,00, Larviks kr. 50,00, Stavangers kr. 300,00, Bergens kr. 1 500,00, Kristiansund og Nordmørs kr. 100,00, Trondhjems kr. 1 200,00 og Tromsø amts kr. 150,00.

Desuten var der av Stortinget bevilget kr. 6 000,00 til Selskapet til hjelp for hjemløse ungdom, kr. 2 500,00 til Kristiania indremissions hjem „Ebenezer“, kr. 4 000,00 til Frelsesarmeens redningshjem for faldne kvinder i Kristiania, kr. 5 000,00 til Kvindehemmet paa Grini i Bærum, kr. 1 500,00 til kvindehemmet „Nygjerdet“ i Bergen, kr. 1 500,00 til Rednings- og arbeidshjemmet for Kvinder i Bergen og kr. 2 000,00 til Kvindehemmet i Trondhjem.

Av beretningen om Kristiania fængselselskapers arbeidskontor for 1916 meddeles følgende:

„Arbeidskontorets virksomhet er drevet paa samme maate som før.

Det har ogsaa iaar paa grund av det store behov for arbeidere i mange brancher været forholdsvis let at skaffe arbeide til dem som løslates. Ustadige som mange av dem er, hænder det dog altfor ofte at de ikke blir længe i det anviste arbeide. Tilsjø har en del været hjulpet ogsaa dette aar, idet flere rederier velvillig har tat de løslatte med sine skibe.

For fangers familier — særlig hvor barneflokket er stor og moren derfor ikke kan ta arbeide utenfor hjemmet — har den forløpne vinter været streng paa grund av den store prisstigning paa nødvendighetsartikler. Man har imidlertid i vinter været saa heldig at kunne hjelpe disse rikeligere end i tidligere aar. Foruten de bidrag som „Foreningen for løslatte“ og Kristiania fængselselskap hjelper med, har jo kontoret en del aarlig betalende bidragsydere, hvis antal er øket i 1916. Ved disse bidrag har kontoret lønnet den kvindelige assistent og traadt støttende til hvor det har været nødvendig. Men man vilde ikke ha rukket langt, om ikke en opfordring kontoret rettet til almenheten ved juletider gjennom pressen, var blit imøtekommet saa rundhaandet som aldrig før. Der kom i pengegaver ind til jul kr. 922,00, et tegn paa en vaagnende forstaaelse av forsorgsvirksomheten, særlig den gren av den som tar sigte paa at bistaa de uheldig stillede familier.

I 1916 henvendte 275 personer sig til arbeidskontoret for første gang. Av dem var 77 løslatt fra Bodsfængslet, 16 fra Akershus landsfængsel, 10 fra Landsfængslet for Kvinder, 116 (111 mænd og 5 kvinder) fra Kristiania kreds-fængsel, 11 fra andre fængsler, 11 fra tvangsarbeidshus for mænd og 23 fra Arbeidshuset for Kvinder. Desuten anmodet 11 fangers familier om understøttelse. Av tidligere understøttede henvendte 509 personer sig paany til arbeidskontoret. Av dem var 85 løslatt fra Bodsfængslet, 137 fra Akershus landsfængsel,

34 fra Landsfængslet for Kvinder, 143 (132 mænd og 11 kvinder) fra Kristiania kreds fængsel, 12 fra andre fængsler, 22 fra tvangsarbeidshus for mænd og 26 fra Arbeidshuset for Kvinder. Endvidere bad 38 fangers familier om hjælp. Det samlede antal løslatte fanger og tvangsarbeidere (eller deres familier) som søkte understøttelse gjennom kontoret, var saaledes 784. Av dem blev 33 avvist eller henvist andetsteds og 29 mottok ikke tilbudt hjælp. De øvrige 722 blev hjulpet paa følgende maate: skaffet fast plads tillands 61, tilsjø 24, skaffet midlertidig arbeide 18, skaffet redskaper og materialer 37, skaffet reisebidrag indenlands 64, og til utlandet 4, skaffet logis, mat og klær 452 og anden hjelp 62.

De penger som i 1916 er blit anvendt til understøttelse — utredet av Foreningen for løslatte og Kristiania fængselselskap — fordeler sig saaledes:

paa Bodsfængslet	kr.	1 818,15
„ Akershus landsfængsel	„	1 977,77
„ Landsfængslet for Kvinder	„	423,31
„ Kristiania kreds fængsel	„	1 924,66
„ Opstad tvangsarbeidshus	„	162,73
„ Arbeidshuset for Kvinder	„	433,15
„ familier	„	1 161,55

Tilsammen kr. 7 901,32

Arbeidskontorets driftsomkostninger, som er dekket ved brændevinssamlagets bevilgning, har for 1916 været:

Lønninger	kr.	3 030,00
Lys, brænde, rengjøring	„	134,42
Kontorutgifter	„	486,66
Bestyrerens reiser	„	32,20

Tilsammen kr. 3 683,28

Smaalenenes amts fængselselskap har i aarets løp ydet understøttelse til 6 personer med et samlet beløp av kr. 32,37.

Fredrikstad forening til omsorg for løslatte forbrydere har i 1916 understøttet 38 personer med tilsammen kr. 518,81.

Hamar distrikts fængselselskap har hjulpet 3 løslatte med kr. 50,50.

Larviks fængselselskap har til understøttelser anvendt kr. 28,70.

Av Stavanger fængselselskap er i aarets løp anvendt kr. 210,65 til understøttelse av 52 personer.

Bergens fængselselskap. Efter arbeidskontorets opprettelse gaar den væsentligste del av understøttelserne gjennom dette. Av beretningen 1916 hitsettes følgende om kontorets virksomhet: „Blandt de understøttede kommer forholdsvis faa tilbakefald, og man har den store tilfredsstillelse at se den overveiende del av dem som selskapet har tat sig av, bragt i god gjenge som

arbeidsomme og ordentlige medlemmer av samfundet. Efter de opnaade resultater maa det siges at kontorets arbeide har været hensigtssvarende. Man har i en række tilfælder ydet direkte vederlagsfri understøttelse — økonomisk i form av penger, klær, verktøi m. v., — men man har ogsaa i en række tilfælder ydet hjælpen i den form at den understøttede er blit skaffet adgang til erhverv og stillet til disposition for ham de dertil nødvendige hjælpemidler som den understøttede er paalagt at refundere selskapet efter tid og leilighet. Dette system har vist sig overveiende heldig. Man bemerker i denne forbindelse at kontorets største utgiftspost kr. 3 335,81 til klær og sko er tilbakebetalt paa mindre end hundrede kroner nær. En flerhet av de understøttede lar av egen fri bestemmelse kontoret hæve deres løn, og ikke saa faa har bankbok liggende paa kontoret. Ialt er der av kontoret ydet understøttelse til et beløp av kr. 3 584,78 til 138 personer. Desuten er der av selskapet direkte utbetalt til underhold kr. 67,92.

Kristiansunds og Nordmørs fængselselskap har i 1916—1917 ydet bidrag til 40 personer med kr. 366,15 og til 5 fangers familier kr. 70,00. Desuten er 12 personer blit hjulpet til at faa arbeide.

Av Trondhjem s fængselselskap er der i driftsaaret 1ste juli 1916 til 30te juni 1917 ydet 310 understøttelser til 168 forskjellige personer til et samlet beløp av kr. 3 146,04.

Tromsø fængselselskap har i understøttelse ialt utbetalt kr. 35,55.

Foruten av fængselselskaperne er der i enkelte byer ydet understøttelse til løslatte fanger av midler bevilget av brændevins- eller ølsamlag.

Efter de av selskaperne utgivne beretninger har man i tabel 46 meddelt en oversigt over medlemsantal, inntægter og utgifter.

Tabeller.

Tabel 1. Landsfængslerne.

<p>1. Bods-fængslet i Kristiania (for ca. 230 mænd.)</p>	<p>I dette fængsel indsattes i driftsaaret:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen var under 24 aar. 2) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen havde fyldt 24 aar, var ilagt straf av tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og ikke tidligere havde avsonet straf i Bods-fængslet. 3) Mænd fra hele riket som ved indsættelsen havde fyldt 24, men ikke 30 aar, var ilagt straf av tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og tidligere havde avsonet straf i Bods-fængslet én gang — saafremt Fængselsstyrelsen bestemte at de skulde avsone straffen i dette fængsel. For disse personer blev spørgsmaalet herom i hvert tilfælde at forelægge Fængselsstyrelsen — i fornødent fald telegrafisk — med oplysning om personens fulde navn, fødselsdag og fødselsaar, om naar han sidst var løslatt fra Bods-fængslet samt om hans nye forbrydelse og straf. <p>Mænd hvis far eller mor var lap, indsattes dog ikke i Bods-fængslet. Heller ikke kvæner eller finlændere som var mindst 24 aar gamle og ikke kunde tale norsk.</p>
<p>2. Akershus landsfængsel i Kristiania (for ca. 300 mænd.)</p>	<p>I dette fængsel blev optat mænd som var ilagt straf av fængsel i 6 maaneder eller derover, forsaavidt de var domfældt inden Oslo, Akershus, Smaalenenes, Hedemarkens og Kristians, Buskerud, Bratsberg, Nedenes eller Lister og Mandal lagsogn og ikke efter de ovennævnte bestemmelser skulde indsættes i Bods-fængslet.</p>
<p>3. Trondhjems landsfængsel (for ca. 60 mænd.)</p>	<p>I dette fængsel blev optat mænd som var ilagt straf av fængsel i 6 maaneder eller derover, forsaavidt de var domfældt inden Stavanger, Bergen, Bergenhus, Romsdals, Trondhjems, Nordlands, Tromsø eller Finmarkens lagsogn og ikke efter de ovennævnte bestemmelser skulde indsættes i Bods-fængslet.</p>
<p>4. Landsfængslet for Kvinder i Kristiania (for ca. 85 fanger.)</p>	<p>I dette fængsel blev optat kvinder fra hele riket som var ilagt straf av fængsel i 6 maaneder eller derover.</p>

Tabel 2. Fangetallet.	Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder		
					Lands- fæng- sels- fanger.	Kreds- fæng- sels- fanger.	Tils.
Hensittende 1 juli 1916	189	167	52	408	17	1	18
Tilgang:							
A. Efter de almindelige indsættelsesregler:							
Indsat efter dom:							
a) personer løslatt paa prøve	17	12	3	32	-	-	-
b) andre	243	115	29	387	26	-	26
Ellers gjenindsat efter løsladelse paa prøve	20	1	-	21	-	-	-
Overført fra andet landsfængsel	-	4	-	4	-	-	-
Kommet tilbage fra sykehus eller sinds- sykeasyl	5	13	1	19	1	-	1
Kommet tilbage fra varetægtsf. (transport)	3	3	-	6	-	-	-
Gjenindsat efter strafavbrydelse	-	-	1	1	-	-	-
— — rømning	-	1	-	1	-	-	-
B. Indsat i landsfængsel istedenfor i kreds-:							
a) bøteavsonere	-	-	-	-	-	2	2
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	3	3
Overført fra kreds- fængsel:							
a) bøteavsonere	-	-	-	-	-	-	-
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	-	-
Samlet tilgang	288	149	34	471	27	5	32
Ialt fanger i aaret	477	316	86	879	44	6	50
Avgang:							
A. Fanger indsat efter de almindelige regler:							
Løslatt paa prøve	92	23	5	120	8	-	8
— efter endt straffetid	159	107	37	303	10	-	10
— efter benaadning	-	-	-	-	-	-	-
a) paa prøve	4	-	-	4	1	-	1
b) endelig	4	3	2	9	2	-	2
Døde	-	-	-	-	-	-	-
Overført til andet landsfængsel	4	-	-	4	-	-	-
— - sykehus eller sindssykeasyl	9	19	1	29	3	-	3
— - varetægtsfængsel (transport)	3	2	-	5	-	-	-
Løslatt efter strafavbrydelse	-	-	-	-	1	-	1
Rømt	-	1	-	1	-	-	-
Overført til kreds- eller hjælpefængsel	-	-	-	-	-	-	-
B. Kreds- fængselsfanger løslatt:							
a) bøteavsonere	-	-	-	-	-	2	2
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	3	3
Samlet avgang	275	155	45	475	25	5	30
Fangetal 30 juni 1917	202	161	41	404	19	1	20
Samlet antal fangedage i driftsaaret	69 121	59 999	17 391	146 511	6 589	287	6 876
Daglig middeltal av fanger	189,37	164,38	47,65	401,40	18	0,8	18,8
Høieste fangetal	211	176	54	-	21	2	23
Laveste fangetal	169	154	41	-	14	0	14

Tabel 2 (forts.).	Bods- fængslet.	Akers- hus- lf.	Trond- hjems- lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.		
					Lands- fængs- sels- fanger.	Kreds-fængsels- fanger.	
						Efter dom.	Til soning av bøter.
Indkommet i juli 1916	17	7	4	28	1	2	3
— - august —	16	19	2	37	2	-	2
— - september —	20	6	3	29	3	-	3
— - oktober —	26	12	2	40	2	-	2
— - november —	28	16	4	48	4	-	4
— - december —	29	15	3	47	2	-	2
— - januar 1917	27	15	4	46	1	-	1
— - februar —	19	13	3	35	3	1	4
— - mars —	37	15	2	54	1	1	2
— - april —	19	15	2	36	1	1	2
— - mai —	26	7	4	37	4	-	4
— - juni —	24	9	1	34	3	-	3
Utgaat i juli 1916	23	16	4	43	3	2	5
— - august —	29	14	2	45	1	-	1
— - september —	15	12	3	30	2	-	2
— - oktober —	19	8	7	34	3	-	3
— - november —	23	14	3	40	1	-	1
— - december —	27	14	4	45	1	-	1
— - januar 1917	24	11	2	37	-	-	-
— - februar —	24	12	6	42	3	1	4
— - mars —	19	10	2	31	4	1	5
— - april —	22	19	5	46	4	-	4
— - mai —	20	13	4	37	2	-	2
— - juni —	30	12	3	45	1	1	2
Fangetal 1 juli 1916 om morgenen . .	189	167	52	408	17	1	18
— 1 august — - —	183	158	52	393	15	1	16
— 1 september — - —	170	163	52	385	16	1	17
— 1 oktober — - —	175	157	52	384	17	1	18
— 1 november — - —	182	161	47	390	16	1	17
— 1 december — - —	187	163	48	398	19	1	20
— 1 januar 1917 - - —	189	164	47	400	20	1	21
— 1 februar — - —	192	168	49	409	21	1	22
— 1 mars — - —	187	169	46	402	21	1	22
— 1 april — - —	205	174	46	425	18	1	19
— 1 mai — - —	205	170	43	418	15	2	17
— 1 juni — - —	208	164	43	415	17	2	19

Tabel 3. Fangernes fordeling i klasser 30 juni 1917.		Bods- fængslet-	Akers- hus- lf.	Trond- hjem- lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Antal fanger i 1ste klasse		93	61	20	174	11
—«— 2den —		86	62	14	162	5
—«— 3dje —		10	25	4	39	1
—«— 4de —		11	13	3	27	2
—«— 5te —		2	-	-	2	-
Ialt		202	161	41	404	19

Tabel 4. Disciplinære forseelser og refselsler.		B.	A.	T.	M.	K.
Disciplinære forseelser som har medført refselsler:						
Opsætsighed, ulydighed, upassende opførsel mot funktionærerne	11	19	4	34	-	-
Rømning og forsøk derpaa	2	1	1	4	-	-
Besiddelse av utillatte gjenstande (fuskearb.)	2	-	-	2	-	-
Meddelelse til medfange	54	-	-	54	-	-
Slagsmaal og andet ufredelig forhold til medfange	-	6	2	8	-	-
Arbeidsvægring	3	7	1	11	-	-
Dovenskap, slet arbeide	8	-	2	10	-	-
Beskadigelse av inventar m. v.	8	8	1	17	-	-
Anden upassende eller uanstændig opførsel	8	12	-	20	-	-
Ialt	96	53	11	160	-	-
Refselsler:						
Indskrænkning av cellebesøk	-	-	-	-	-	-
Nægtelse av beskæftigelse	-	-	-	-	-	-
Berøvelse av enkelte maaltider	8	9	1	18	-	-
Inddragning av arbeidspenger	-	-	-	-	-	-
Nedsættelse i klasse	29	6	1	36	-	-
Indsættelse i strafcelle	58	-	9	67	-	-
Indsættelse i enrum efter fl. § 30, nr. 7.	2	3	1	6	-	-
Haardt natteleie	59	2	3	64	-	-
Vand og brød	58	35	4	97	-	-
Mørk celle	6	-	-	6	-	-
Legemlig refselse	-	-	-	-	-	-
Ialt	220	55	19	294	-	-
Det antal ganger refselsler har været ilagt	96	51	10	157	-	-
Antallet av refsede personer	61	34	9	104	-	-
Procent av det samlede fangetal	12,8	10,4	10,5	11,8	-	-

Tabel 5. Arbeidsvirksomheten.		B.	A.	T.	M.	K.
Samlet antal arbeidsdage	56 149	47 815	13 794	117 758	5 335	
Samlet antal fangedage uten arbeide	12 972	12 184	3 597	28 753	1 254	
Derav: Søn- og helligdage	11 451	9 876	2 879	24 206	1 125	
Sykedage	994	716	126	1 836	35	
Dage uten arbeide paa grund av arbeidsudyktighet forøvrig	24	332	219	575	-	
Dage uten arbeide paa grund av refselse	215	142	134	491	-	
Dage uten arbeide av andre grunde	288	1 118	239	1 645	94	

Tabel 5 (forts.).		Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Av det samlede antal fangedage utgjorde pro-						
centvis:						
Arbeidsdagene	%	81,23	79,70	79,32	80,37	80,97
Fangedagene uten arbeide	%	18,77	20,31	20,68	19,62	19,03
Derav: Søn- og helligdage	%	16,57	16,46	16,55	16,52	17,07
Sykedage	%	1,44	1,19	0,73	1,25	0,53
Dage uten arbeide paa grund av arbeidsudygtighet for-						
øvrig	%	0,03	0,55	1,26	0,39	-
Dage uten arbeide paa grund av refselse	%	0,31	0,24	0,77	0,34	-
Dage uten arbeide av andre grunde	%	0,42	1,86	1,37	1,12	1,43
Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide:						
for fængslet selv		10 367	7 353	3 507	21 227	1 900
for andre fængsler		264	210	58	532	1 400
for andre offentlige indretninger		482	11 738	191	12 411	1 200
for kommunale indretninger		-	335	-	335	-
forøvrig		45 036	28 179	10 038	83 253	835
Av det samlede antal arbeidsdage utgjorde						
procentvis:						
Arbeidsdagene for fængslet selv	%	18,46	15,38	25,43	18,03	35,61
— for andre fængsler	%	0,47	0,43	0,42	0,45	26,24
— for andre offentlige ind-						
retninger	%	0,86	24,56	1,38	10,54	22,50
for kommunale ind-						
retninger	%	-	0,70	-	0,28	-
forøvrig	%	80,21	58,93	72,77	70,70	15,65
Antal fanger som gjennomsnittlig daglig ar-						
beidet i følgende arbeidsgrener:						
Snekkerarbeide		57,8	56,9	11,4	126,1	-
Leketøisarbeide, trærskjærerarbeide m. v.		28,8	13,9	5,2	47,9	-
Kurvmaker- og stolmakerarbeide		5,2	0,8	-	6,0	-
Dreierarbeide		5,4	2,0	2,3	9,7	-
Bødkerarbeide		-	1,3	-	1,3	-
Smedarbeide		4,4	12,3	5,6	22,3	-
Blikkenslagerarbeide		0,7	3,0	-	3,7	-
Malerarbeide		15,3	11,5	6,2	33,0	-
Hjulmakerarbeide		-	-	-	-	-
Skomakerarbeide		2,2	18,5	-	20,7	-
Salmakerarbeide		1,2	10,9	0,7	12,8	-
Skrædderarbeide		5,3	0,7	2,0	8,0	-
Murararbeide og utearbeide		3,7	0,8	-	4,5	-
Spinding, strikking, vævning m. v.		-	-	-	-	12,1
Dunrensing		-	-	-	-	-
Børste- og mattearbeide samt uld og drevplukking		5,7	2,5	1,5	9,7	-
Stenhuggerarbeide		-	1,3	-	1,3	-
Bokbinderi, poseklistring m. v.		21,9	0,5	-	22,4	-
Avskrivning og bokrevisjon		2,4	-	-	2,4	-
Søm		-	-	-	-	0,7
Kjøkkenarbeide		2,0	2,5	3,0	7,5	-
Vask		3,9	2,0	1,6	7,5	-
Rengjøring av fængslet		8,0	7,1	4,7	19,8	1,5
Vedhugging og sagarbeide		5,1	-	-	5,1	-
Fyrbøterarbeide		1,0	1,1	-	2,1	-
Jorddyrkningsarbeide		0,3	-	-	0,3	-
Diverse arbeider		4,3	7,4	1,2	12,9	3,2

Tabel 5 (forts.).	Bods- fængslet.	Akers- hus- lf.	Trond- hjems- lf.	Ialt mænd	Lf. for Kvinder.
Bruttoindtægt av arbejdsdriften : ¹⁾					
a) ved arbeide av fabrikater til salg og arbeide for fremmede . . . . . kr.	76 115,36	184 720,56	54 588,11	315 424,03	113 765,09
b) ved arbeide for fængslet selv	20 193,21	14 378,63	18 458,39	53 030,23	3 516,00
Tilsammen kr.	96 308,57	199 099,19	73 046,50	368 454,26	117 281,09
Utgifter til materialer m. v. . . . . -	56 838,04	117 440,54	36 765,94	211 044,52	58 223,50
Nettoindtægt av arbejdsdriften . . . . . kr.	39 470,53	81 658,65	36 280,56	157 409,74	59 057,59
Gjennemsnitlig nettoindtægt pr. fange aarlig . . . . . -	208,43	496,77	376,32	349,68	663,57
Gjennemsnitlig nettoindtægt pr. fange for virkelige arbejdsdage . . . . . -	0,70	1,71	1,29	1,19	2,37
Værdien av fabrikatbeholdningerne 30 juni 1917 . . . . . kr.	58 530,59	31 473,02	12 865,05	102 868,66	15 530,23
Antal fanger som har været tilstaaet arbeids- penger	335	134	²⁾ 125	594	140
De tilstaaede arbeidspengers samlede beløp . . . . . kr.	1 829,88	1 326,33	2 013,09	5 169,30	1 297,72
Beløpet av arbeidspenger som tilkom fangerne ved aarets utgang . . . . . -	1 228,66	1 093,43	1 746,44	4 068,53	953,88
Antal fanger som i aarets løp har anvendt arbeidspenger til hjælp for slegtninger m. v.	4	21	34	59	45
Det samlede beløp som er anvendt paa denne maate . . . . . kr.	65,15	220,00	235,04	520,19	225,85

Tabel 6. Undervisningen.	B.	A.	T.	M.	K.
Skolepligtige fanger	346	77	17	440	18
Herav: mottok undervisning i skole	131	38	8	177	14
mottok undervisning utenfor skole (regl. §§ 17—19)	36	-	-	36	-
mottok ikke undervisning (regl. § 12)	179	39	9	227	4
Av fanger over 30 aar undervistes	7	2	4	13	2
Undervisning i fremmede sprog er meddelt	27	-	-	27	-
Undervisning i sang er meddelt	56	-	-	56	14
Fanger i skolens 1ste avdeling ³⁾	131	⁴⁾ -	5	136	11
2den —	-	16	4	20	9
3dje —	-	22	3	25	-
Av de i aaret utgaaede fanger som er prøvet, kunde ved indsettelsen					
hverken læse eller skrive	-	-	-	-	-
ikke læse	-	-	-	-	-
ikke skrive	-	1	-	1	1
Ved utgangen kunde					
hverken læse eller skrive	-	-	-	-	-
ikke læse	-	-	-	-	-
ikke skrive	-	1	-	1	1

¹⁾ For Trondhjems landsfængsel og Kvindelandsfængslets vedkommende omfatter indtægterne og utgifterne ogsaa de til dem knyttede tvangsarbeidshus, da der ikke er ført særskilt opgave for fanger og tvangsarbeidere.

²⁾ Her er ogsaa medtat tvangsarbeidere og de arbeidspenger som tilkom dem.

³⁾ Bods-fængslets skole har bare en avdeling.

⁴⁾ 1ste avdeling er sløftet i Akershus landsfængsel.

Tabel 6 (forts.).	Bods- fængslet.	Akers- hus If.	Trond- hjems If.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Ved indsættelsen havde gode kristendomskundskaper	188	114	32	344	12
daarlige —«—	74	18	12	104	14
Ved utgangen havde gode kristendomskundskaper	232	130	36	398	15
daarlige —«—	40	2	8	50	8

Tabel 7. Brevveksling og besøk.	B.	A.	T.	M.	K.
Antal brev, sendt av fangerne	778	504	142	1 424	106
Antal brev, indløpet til fangerne	1 089	503	154	1 746	139
Antal besøk	280	248	10	538	51
Antal fanger som har sendt brev	295	174	52	521	35
Antal fanger som har faat brev	274	175	45	494	32
Antal fanger som har mottat besøk	136	108	7	251	23
Antal fanger som hverken har skrevet eller faat brev eller mottat besøk	141	113	26	280	10
De sidst anførte fanger utgjør følgende pro- cent av det samlede antal fanger	22,1	36,0	30,2	31,9	21,28

Tabel 8. Kosten.	B.	A.	1) T.	M.	K.
Dage med almindelig fangekost efter regle- mentets kap. 21 §§ 1—4	68 637	59 723	35 099	163 459	6 820
— med berøvelse av enkelte maaltider . .	24	46	14	84	-
— med vand og brød	252	114	64	430	41
— med avvikelse fra den almindelige kost efter lægens forskrift, jfr. reglm. kap. 21 § 10	204	116	31	351	15
Portioner av eftermiddagskost efter reglm. kap. 21 § 6 II	-	45 588	27 378	72 966	5 335
Ekstraforpleininger utenfor dem som lægen har forordnet efter reglm. kap. 21 § 10	20 722	1 000	2 193	23 915	5
Den daglige utgift til kost pr. fange . . . kr.	0,74	0,76	1) 0,88	0,78	0,69

1) For Trondhjems landsfængsel gjælder opgaven fanger og tvangsarbeidere underrett.

Tabel 9. Sykestatistik. ¹⁾	Bods- fængs- let.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf. ¹⁾	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Tilbakeiggende fra forrige aar	-	1	-	1	-
Tilkommet i aaret	89	85	32	206	7
Samlet antal tilfælder	89	86	32	207	7
Derav: epidemiske og andre smitsomme sygdommer	24	11	-	35	-
— andre indvortes sygdommer	49	59	12	120	5
— kirurgiske sygdommer og hudsyg- dommer	14	16	20	50	1
— sindssygdommer	2	-	-	2	1
Utgaat helbredet	74	71	23	168	4
— i bedring	8	13	6	27	-
— uhelbredet	6	-	2	8	2
Døde	-	-	1	1	-
Tilbakeiggende ved aarets utgang	1	2	-	3	1
For de i aaret tilkomne tilfælder: sygdommer opstaat før indkomsten	28	16	14	58	1
— — — — — efter —	61	70	18	149	6
Sygdomstilfælder antagelig foraarsaket ved opholdet i fængslet	-	-	-	-	-
Samlet antal sykedage	1 014	674	209	1 897	45
Middeltal av sykedage paa hvert tilfælde	11,5	7,8	6,5	9,2	6,43
Middeltal av syke pr. dag	2,8	1,8	0,6	5,2	0,16
Dette antal utgjør følgende procent av det daglige middeltal av fanger	1,5	1,1	0,7	1,2	0,89
Det samlede antal sygdomstilfælder falder paa følgende antal syke fanger	89	71	31	191	6
Dette antal utgjør følgende procent av det samlede antal fanger	19,9	22,5	20,0	20,1	12,74

Tabel 10. Indtægter og utgifter.	Bods- fængslet.	Akershus lf.	¹⁾ Trond- hjems lf.	²⁾ Lf. for kvinder.	³⁾ Alle lands- fængsler tillsammen.
Indtægter:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Arbeidsdriften	96 308,57	199 099,19	73 046,50	117 281,09	485 735,35
Gaardsbruk (Mæresmyren)	-	-	5 445,60	-	5 445,60
Forskjellige indtægter	9 218,93	7 008,24	2 219,36	2 952,70	21 399,23
Tilsammen	105 527,50	206 107,43	80 711,46	120 233,79	512 580,18

¹⁾ For Trondhjems landsfængsel gjælder opgaven fanger og tvangsarbeidere underrett.

²⁾ I opgaven er under Trondhjems landsfængsel og Landsfængslet for Kvinder ogsaa medregnet indtægter og utgifter ved henholdsvis Trondhjems tvangsarbeidshus og Arbeidshuset for Kvinder.

Tabel 10 (forts.).	Bods-	Akershus	1) Trond-	1) Lf. for	1) Alle lands-
	fængslet.	lf.	hjem-	Kvinder.	fængsler
	Kr.	Kr.	lf.	Kr.	tilsammen.
Utgifter:					
Lønninger	77 079,41	103 559,85	69 152,17	48 134,98	297 926,41
Leiehjælp	12 362,50	5 594,75	10 331,95	15 190,64	43 479,84
Kost til fangerne	51 160,51	45 680,95	31 017,81	22 251,78	150 111,05
Klær til fangerne	6 181,65	7 038,98	7 755,12	3 706,64	24 682,39
Lys	5 840,10	4 984,57	1 556,18	3 755,85	16 136,70
Brænde	36 677,17	25 378,23	14 925,72	26 290,68	103 271,80
Renhold	9 274,74	6 172,16	4 178,50	5 085,70	24 711,10
Sykeutgifter	1 607,85	1 345,70	947,77	2 493,07	6 394,39
Understøttelse ved løsladelsen	5 245,34	2 983,47	3 030,96	1 818,38	13 078,15
Inventar	4 933,52	4 012,36	3 573,32	2 049,83	14 619,03
Bygningerne og eiendommene	10 966,01	3 232,56	3 470,42	5 990,43	23 659,42
Materialer og redskaper til arbeids-					
driften	56 838,04	117 440,54	36 765,94	58 223,50	269 268,02
Gaardsbruk (Mæresmyren)	-	-	14 642,43	-	14 642,43
Fællesutsalget i Kristiania	7 725,68	7 725,68	-	2 207,33	17 658,69
Forskjellige utgifter	8 777,65	4 004,45	4 320,91	2 855,58	19 958,59
Ekstraordinære utgifter	-	-	8 974,64	-	8 974,64
Tilsammen	294 720,17	339 154,25	214 643,84	200 054,39	1 048 572,65
Tilskud av statskassen	189 192,67	133 046,82	133 932,38	79 820,60	535 992,47
Utgifter pr. fange aarlig:					
Lønninger	407,02	629,93	717,27	540,84	552,58
Leiehjælp	65,28	34,03	107,17	170,68	80,64
Kost til fangerne	270,16	277,86	321,73	250,02	278,42
Klær til fangerne	32,64	42,82	80,44	41,65	45,78
Lys	30,83	30,31	16,14	42,20	29,93
Brænde	193,68	154,37	154,82	295,40	191,54
Renhold	48,97	37,54	43,34	57,14	45,83
Sykeutgifter	8,49	8,19	9,83	28,01	11,86
Understøttelse ved løsladelsen	27,70	18,15	31,44	20,43	24,26
Inventar	26,32	24,41	37,06	23,03	27,11
Bygningerne og eiendommene	57,91	19,66	36,00	67,31	43,88
Gaardsbruk (Mæresmyren)	-	-	151,88	-	27,16
Fællesutsalget i Kristiania	40,80	46,99	-	24,80	32,75
Forskjellige utgifter	46,35	24,36	44,82	32,09	37,02
Ekstraordinære utgifter	-	-	93,08	-	16,65
Paa disse konti tilsammen	1 256,15	1 348,62	1 845,02	1 593,60	1 445,41
hvilket daglig pr. fange utgjør	3,44	3,69	5,05	4,37	3,96
Av foranstaaende utgifter er dekket					
a. aarlig pr. fange:					
ved utbytte av arbeidsdriften	208,43	496,77	376,32	663,57	401,49
- andre indtægter	49,17	42,63	79,50	33,17	49,79
- tilskud av statskassen	998,57	809,39	1 389,20	896,86	994,13
b. daglig pr. fange:					
ved utbytte av arbeidsdriften	0,57	1,36	1,03	1,82	1,10
- andre indtægter	0,13	0,11	0,22	0,09	0,14
- tilskud av statskassen	2,74	2,22	3,80	2,46	2,72

1) Se note 2 foregaaende side.

Tabel 11. De indkomne fangers forbrydelser og forseelser.	Bodsfængslet.	Akershus l.	Trondhjems l.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.	Procentvis.	
						M.	K.
Forbrydelse i den offentlige tjeneste.	1	-	-	1	-	0,23	-
Forbrydelse mot den offentlige myndighed	4	-	-	4	-	0,93	-
Forbrydelse mot den almindelige orden og fred	8	-	-	8	-	1,86	-
Almenfarlig forbrydelse	1	-	-	1	-	0,23	-
Falsk forklaring	-	-	-	-	-	-	-
Falsk anklage	-	-	-	-	-	-	-
Pengefalsk	-	-	-	-	-	-	-
Dokumentfalsk	4	4	-	8	1	1,86	4,55
Voldtægt	1	-	-	1	-	0,23	-
Andre sædelighetsforbrydelser	27	3	-	30	1	6,98	4,55
Legemsfornærmelse	8	-	2	10	1	2,33	4,55
Drap	-	1	1	2	1	0,47	4,55
Barnedrap og fosterfordrivelse	-	-	-	-	5	-	22,72
Underslag	9	5	-	14	-	3,25	-
Tyveri, hæleri og naskeri	174	112	35	321	10	74,65	45,44
Utpresning og ran	1	1	-	2	-	0,47	-
Bedrageri og utroskap	12	2	1	15	1	3,49	4,55
Andre forbrydelser	7	2	-	9	2	2,09	9,09
Forseelser	1	3	-	4	-	0,93	-
Tilsammen	258	133	39	430	22	100,00	100,00

Tabel 12. De indkomne fangers straffetid.	B.	A.	T.	M.	K.	Procentvis.	
						M.	K.
Fængsel paa livstid	-	-	-	-	-	-	-
— over 15 aar	-	-	-	-	-	-	-
— » 12 til og med 15 aar	-	-	-	-	-	-	-
— » 9 —»— 12 »	-	-	-	-	1	-	4,55
— » 6 —»— 9 »	1	1	1	3	-	0,7	-
— » 5 —»— 6 »	1	1	-	2	-	0,47	-
— » 4 —»— 5 »	2	-	-	2	-	0,47	-
— » 3 —»— 4 »	4	2	-	6	-	1,39	-
— » 2 —»— 3 »	6	9	1	16	-	3,72	-
— » 1 —»— 2 »	35	40	10	85	9	19,77	40,91
— fra 6 maaneder til 1 aar	116	58	19	193	6	44,88	27,27
— under 6 maaneder	93	22	8	123	6	28,60	27,27
Tilsammen	258	133	39	430	22	100,00	100,00

Tabel 13. De indkomne fangers alder.	Bods- fængs- let.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvin- der.	Procentvis.	
						M.	K.
14—17 aar	4	-	-	4	-	0,93	-
18—20 »	48	-	-	48	1	11,16	4,55
21—24 »	89	11	-	100	1	23,26	4,55
25—29 »	55	25	10	90	5	20,93	22,72
30—39 »	35	62	22	119	10	27,67	45,45
40—49 »	16	20	5	41	3	9,54	13,63
50—59 »	7	11	1	19	1	4,42	4,55
60—69 »	4	4	1	9	1	2,09	4,55
70 aar og mere	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	258	133	39	430	22	100,00	100,00

Tabel 14. De indkomne fangers egteskabelige stilling.	B.	A.	T.	M.	K.	Procentvis	
						M.	K.
Ugifte	184	87	26	297	10	69,07	45,45
Giftede som havde barn	48	26	7	81	6	18,84	27,27
Giftede uden barn	10	6	3	19	1	4,42	4,55
Enkemænd og enker som havde barn	5	8	2	15	2	3,49	9,09
Enkemænd og enker uden barn . . .	1	-	-	1	3	0,23	13,64
Fraskilte som havde barn	6	6	1	13	-	3,02	-
Fraskilte uden barn	4	-	-	4	-	0,93	-
Tilsammen	258	133	39	430	22	100,00	100,00

Tabel 15. De indkomne fangers fødeland.	B.	A.	T.	M.	K.	Procentvis.	
						M.	K.
Norge	240	123	39	402	21	93,49	95,45
derav av kvænsk herkomst	-	-	-	-	-	-	-
- lappisk	-	-	1	1	-	-	-
- blandet	-	-	-	-	-	-	-
Sverige	13	9	-	22	-	5,12	-
Finland	1	-	-	1	-	0,23	-
Andre land	4	1	-	5	1	1,16	4,55
Tilsammen	258	133	39	430	22	100,00	100,00

Tabel 16. De indkomne fængers hjemsted.	Bodsfængslet.	Akershus lf.	Trondhjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.	Procentvis.	
						M.	K.
I. Kjøpstæder og ladesteder.							
Fredrikshald	1	1	-	2	-	0,47	-
Fredrikstad	1	1	-	2	-	0,47	-
Moss	4	-	-	4	-	0,93	-
Son	1	-	-	1	-	0,23	-
Kristiania	146	87	1	234	6	54,42	27,26
Hamar	3	-	-	3	-	0,69	-
Hønefoss	1	1	-	2	-	0,47	-
Drammen	1	3	-	4	1	0,93	4,55
Holmestrand	-	1	-	1	-	0,23	-
Horten	-	1	-	1	-	0,23	-
Tønsberg	2	2	-	4	-	0,93	-
Sandefjord	2	-	-	2	-	0,47	-
Larvik	2	-	-	2	-	0,47	-
Porsgründ	-	1	-	1	-	0,23	-
Skien	-	2	-	2	2	0,47	9,09
Notodden	-	-	1	1	-	0,23	-
Arendal	1	-	-	1	-	0,23	-
Grimstad	1	-	-	1	-	0,23	-
Kristiansand	1	6	-	7	-	1,63	-
Mandal	1	-	-	1	-	0,23	-
Stavanger	9	1	3	13	-	3,02	-
Haugesund	4	-	-	4	-	0,93	-
Bergen	16	4	15	35	2	8,14	9,09
Aalesund	-	1	3	4	-	0,93	-
Molde	-	1	-	1	-	0,23	-
Kristiansund	5	-	1	6	-	1,40	-
Trondhjem	6	2	8	16	3	3,72	13,63
Narvik	1	-	-	1	-	0,23	-
Vardø	-	-	1	1	-	0,23	-
I. Tilsammen	209	115	33	357	14	83,02	63,62
II. Landdistrikterne.							
Smaalenenes amt	4	4	-	8	1	1,86	4,55
Akershus amt	5	4	-	9	3	2,09	13,63
Hedemarkens amt	2	3	-	5	1	1,16	4,55
Kristians amt	4	-	-	4	1	0,93	4,55
Buskerud amt	3	-	-	3	-	0,70	-
Jarlsberg og Larviks amt	2	1	-	3	-	0,70	-
Bratsberg amt	2	2	-	4	-	0,93	-
Nedenes amt	3	-	-	3	-	0,70	-
Lister og Mandals amt	1	-	-	1	-	0,23	-
Stavanger amt	1	-	-	1	1	0,23	4,55
Søndre Bergenhus amt	2	-	1	3	-	0,70	-
Nordre Bergenhus amt	1	-	-	1	-	0,23	-
Romsdals amt	1	-	1	2	1	0,47	4,55
Søndre Trondhjems amt	2	-	1	3	-	0,70	-
Nordre Trondhjems amt	-	1	-	1	-	0,23	-
Nordlands amt	3	-	1	4	-	0,93	-
Tromsø amt	3	-	1	4	-	0,93	-
Finmarkens amt	2	-	1	3	-	0,70	-
II. Tilsammen	41	15	6	62	8	14,42	36,38
Hele riket	250	130	39	419	22	97,44	100,00
III. Sverige	8	1	-	9	-	2,09	-
IV. Finland	-	-	-	-	-	-	-
V. Andre land	-	-	-	-	-	-	-
VI. Ikke oplyst	-	2	-	2	-	0,47	-
Ialt	258	133	39	430	22	100,00	100,00

Tabel 17. Indkomne fanger, tidligere ustraffet eller tidligere straffet. Antal og tidligere straffer.	Bodsfængslet.	Akershus l.	Trondhjems l.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.	Procentvis.	
						M.	K.
Ikke tidligere straffet	50	-	-	50	11	11,63	50,00
Tidligere straffet udenfor landsfængsel	122	2	1	125	-	29,07	-
Tidligere straffet i landsfængsel:							
1 gang	62	25	10	97	5	22,56	22,72
2 ganger	16	34	8	58	2	13,49	9,09
3 —	5	18	8	31	1	7,21	4,55
4 —	1	13	2	16	2	3,72	9,09
5 —	2	16	4	22	1	5,11	4,55
6—10 ganger	-	25	6	31	-	7,21	-
11—20 —	-	-	-	-	-	-	-
mere end 20 ganger	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	86	131	38	255	11	59,30	50,00
Straffet i det hele:							
1 gang	37	1	1	39	-	9,07	-
2 ganger	45	6	1	52	-	12,09	-
3 —	48	5	-	53	2	12,33	9,09
4 —	32	13	3	48	1	11,16	4,55
5 —	18	14	4	36	-	8,37	-
6—10 ganger	27	66	23	116	8	26,98	36,36
11—20 —	1	25	7	33	-	7,68	-
mere end 20 ganger	-	3	-	3	-	0,69	-
Tilsammen	208	133	39	380	11	88,37	50,00
Straffet før det fyldte 18 aar:							
Utenfor landsfængsel	43	34	6	83	2	19,30	9,09
I landsfængsel	1	10	-	11	-	2,56	-
	44	44	6	94	2	21,86	9,09
Tabel 18. Indkomne fanger, tidligere straffet: Tiden mellem den sidste løsladelse fra landsfængsel og den nye forbrudelses forøvelse.	B.	A.	T.	M.	K.	Procentvis.	
						M.	K.
3 maaneder eller mindre	9	28	1	38	2	8,84	9,09
Over 3 maaneder til 1 aar	36	38	22	96	4	22,33	18,18
» 1 aar » 2 »	21	28	4	53	3	12,32	13,63
» 2 » » 3 »	13	5	4	22	-	5,11	-
» 3 » » 5 »	6	11	3	20	1	4,65	4,55
» 5 »	1	21	4	26	1	6,05	4,55
	86	131	38	255	11	59,30	50,00

Tabel 19. (forts.)	Bods- fængs- let.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvin- der.
3. Gjenindsat paa grund av ny dom- fældelse til fængselsstraf paa 6 måneder eller mere	25	13	6	44	1
Ved sidste løsladelse sonet av disse straf for:					
a) tyveri	23	9	6	38	1
hvorav kom ind:					
for samme forbrydelse . . .	20	9	5	34	1
» anden —>—	3	-	1	4	-
b) anden forbrydelse	2	4	-	6	-
hvorav kom ind:					
for samme forbrydelse . . .	1	3	-	4	-
» anden —>—	1	1	-	2	-
Tiden mellem løsladelsen paa prøve og gjenindsættelsen:					
3 mdr. eller mindre	2	4	-	6	-
Over 3 mdr. til og med 6 mdr.	4	2	-	6	-
» 6 » —>— 1 aar	8	4	3	15	-
» 1 aar —>— 2 »	6	2	2	10	-
» 2 » —>— 3 »	5	1	1	7	1
» 3 »	-	-	-	-	-
4. I alt gjenindsat efter løsladelse paa prøve	50	14	8	72	1
Ved sidste løsladelse sonet av disse straf for:					
a) tyveri	42	10	6	58	1
hvorav kom ind:					
paa grund av overtrædelse av forskrifterne m. v.	10	1	-	11	-
paa grund av straf for samme forbrydelse	24	9	5	38	1
paa grund av straf for anden forbrydelse	8	-	1	9	-
b) anden forbrydelse	10	4	2	16	-
hvorav kom ind:					
paa grund av overtrædelse av forskrifterne m. v.	4	-	2	6	-
paa grund av straf for samme forbrydelse	1	3	-	4	-
paa grund av straf for anden forbrydelse	1	1	-	2	-
Tiden mellem løsladelsen paa prøve og gjenindsættelsen:					
3 mdr. eller mindre	10	4	1	15	-
Over 3 mdr. til og med 6 mdr.	5	2	-	7	-
» 6 » —>— 1 aar	16	5	3	24	-
» 1 aar —>— 2 »	9	2	2	13	-
» 2 » —>— 3 »	10	1	2	13	1
» 3 »	-	-	-	-	-

Tabel 20. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1 juli 1916.	Almindelige celler.	Fællesrum.	Større enkelt-rum.	Til-sammen fange-rum.	Bestyrer.	Regnskabsfører.
1. Kredsfængslerne.						
Kristiania	140	4	12	156	Særlig direktør. For tiden cand. jur. Thomas Segelke Thrap.	Skattefogden.
Kristiania kredsfængsels anneks	138	-	-	138		
Skedsmo	43	-	-	43	Kristiania kredsfængsels direktør.	Skattefogden i Akershus.
Hamar	23	3	2	28	Politimesteren.	Skattefogden i Hedemarken.
Eker	14	2	2	18	Sorenskriveren i Eker, Modum og Sigdal.	Skattefogden i Buskerud.
Drammen	12	1	-	13	Politimesteren.	Skattefogden.
Skien	18	2	-	20	Politimesteren.	Skattefogden i Bratsberg.
Kristiansand	15	2	2	19	Politimesteren.	Byfogden.
Stavanger A	12	1	2	15	Politimesteren.	Skifteforvalteren.
— B	7	1	2	10		
Bergen	30	3	5	38	Politimesteren.	Skattefogden.
Molde	8	1	1	10	Byfogden.	Byfogden.
Trondhjem A	18	2	1	21	Direktøren for Trondhjems landsfængsel.	Regnskabsføreren ved Trondhjems landsfængsel.
— B	12	1	1	14		
Bodø	7	1	2	10	Politimesteren.	Skattefogden i Nordland.
Tromsø	12	1	1	14	Politimesteren.	Skattefogden i Tromsø.
Vadsø	8	1	-	9	Politimesteren i Tanen-Varanger.	Skattefogden i Finmarken.
2. De større hjælpefængsler.						
Fredrikshald	12	1	-	13	Politimesteren.	Byfogden.
Sarpsborg	8	1	1	10	Politimesteren.	Byfogden.
Fredrikstad	16	1	-	17	Politimesteren.	Byfogden.
Moss	8	1	1	10	Politimesteren.	Byfogden.
Eidsberg	8	3	1	12	Politimesteren i Sarpsborg.	Skattefogden i Smaalenene.
Kongsvinger	16	2	2	20	Politifuldmægtigen i Romerike og Vinger.	Skattefogden i Hedemarken.
Gjøvik	21	3	2	26	Politimesteren i Vestoplandene.	Skattefogden i Kristian.
Sel	20	2	-	22	Sorenskr. i Nordre Gudbrandsdalen.	

Tabel 20. Fortegnelse over kreds-fængslerne og de større hjælp-fængsler 1 juli 1916. (Forts.)	Almindelige celler.	Fællesrum.	Større enkelt-rum.	Til-sammen fange-rum.	Bestyrer.	Regnskabsfører.
Hønefoss	8	1	1	10	Politimesteren i Ringerike.	Skattefogden i Buskerud.
Nes	8	1	-	9	Sorenskriveren i Hallingdal.	
Kongsberg	8	2	1	11	Politimesteren.	
Sande	9	1	1	11	} Politifuldmægtigen i Nordre Jarlsberg.	} Skattefogden i Jarlsberg og Larvik.
Holmestrand	5	-	1	6		
Horten	11	1	2	14	Politimesteren i Nordre Jarlsberg.	
Sem	16	3	1	20	Politimesteren i Tønsberg.	
Tønsberg	7	1	1	9	Politimesteren.	
Sandefjord	4	1	1	6	Byfogden.	Byfogden.
Larvik	10	1	1	12	Politimesteren.	Byfogden.
Kragerø	4	1	-	5	Politimesteren.	Skattefogden i Bratsberg.
Arendal	14	2	2	18	Politimesteren.	Byfogden.
Vossevangen	10	1	-	11	Sorenskriveren i Hardanger og Voss.	Skattefogden i Søndre Bergenhus.
Vik	12	1	-	13	Politimesteren i Sogn.	Skattefogden i Nordre Bergenhus.
Aalesund	16	1	1	18	Politimesteren.	Byfogden.
Kristiansund	12	1	1	14	Politimesteren.	Byfogden.
Stenkjær	8	1	2	11	Politimesteren i Indtrøndelagen.	} Skattefogden i NordreTrondhjem.
Namsos	6	-	-	6	Politimesteren i Namdalen.	
Kabelvaag	8	1	1	10	Politimesteren i Lofoten og Vesteraalen.	
Hammerfest	5	1	1	7	Politimesteren i Vestfinmarken.	Skattefogden i Nordland.
						Byfogden.
Tils.	807	62	58	927		

Kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1916—1917.

Nr.	Tabel 22. De forskellige slags straffanger. Hensittende ved drifts- aarets begyndelse og i aaret indkomne. Fanger som har udstaaet forskjellige slags fri- hetsstraf er her ført op under alle de slags straf- som de har udstaaet.	Av straffanger som udstod frihetsstraf, fordi de ikke havde betalt bøter							Av straffanger som forevrig udstod frihetsstraf									Av det samlede antal straffanger										Nr
		utholdt							utholdt									utholdt										
		almindelig		fængsel paa		fængsel		mili- tær	almindelig	fængsel paa		fængsel		hefte.		mili- tær	almindelig	fængsel paa		fængsel		hefte.		mili- tær				
		fængsel.	vand og brød.	med haardt natteleie.	arrest.	fængsel.	vand og brød.			med haardt natteleie.	arrest.	fængsel.	vand og brød.	med haardt natteleie.	arrest.			fængsel.	vand og brød.	med haardt natteleie.	arrest.	fængsel.	vand og brød.		med haardt natteleie.	arrest.		
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.						
I. Kredsfængslerne.																												
1	Kristiania	232	26	2 773	188	3	-	-	603	49	996	63	47	1	1	-	-	522	835	75	3 769	251	50	1	1	-	522	1
2	Hamar	41	49	73	77	-	-	-	44	7	20	2	-	-	2	-	-	23	85	56	93	79	-	-	2	-	23	2
3	Drammen	15	-	570	16	-	-	-	9	-	21	1	-	-	-	-	-	36	24	-	591	17	-	-	-	-	36	3
4	Skien	17	4	259	19	-	-	-	32	1	41	-	-	-	-	-	-	18	49	5	300	19	-	-	-	-	18	4
5	Kristiansand	7	3	204	5	-	-	-	40	4	57	2	3	-	2	-	-	78	47	7	261	7	3	-	2	-	78	5
6	Stavanger A.	50	17	306	39	-	-	-	34	7	47	2	1	-	-	-	-	97	84	24	353	41	1	-	-	-	97	6
7	— B.	57	-	271	-	-	-	-	35	-	26	-	2	-	-	-	-	92	-	-	297	-	2	-	-	-	3	7
8	Bergen	105	29	822	22	-	-	-	152	11	144	12	-	-	-	-	-	23	257	40	966	34	-	-	-	-	23	8
9	Molde	9	-	7	-	-	-	-	17	1	4	-	-	-	-	-	-	8	26	1	11	-	-	-	-	-	8	9
10	Trondhjem A.	14	4	287	9	-	-	-	86	3	124	3	4	-	-	-	-	149	100	7	411	12	4	-	-	-	149	10
11	— B.	5	-	40	2	-	-	-	32	4	46	2	-	-	-	-	-	24	37	4	86	4	-	-	-	-	24	11
12	Bodø	3	-	4	-	-	-	-	17	3	13	-	-	-	1	-	-	30	20	3	17	-	-	-	1	-	30	12
13	Tromsø	13	2	68	2	-	-	-	14	1	14	-	-	-	-	-	-	32	27	3	82	2	-	-	-	-	32	13
14	Vadsø	15	-	3	-	-	-	-	11	1	11	-	-	-	-	-	-	43	26	1	14	-	-	-	-	-	43	14
I. Tilsammen		583	134	5 687	379	3	-	3	1 126	92	1 564	87	57	1	6	-	1 083	1 709	226	7 251	466	60	1	6	-	1 086		
II. De større hjælpefængsler.																												
15	Fredrikshald	9	-	37	1	-	-	-	20	-	20	1	1	-	-	-	-	11	29	-	57	2	1	-	-	-	11	15
16	Sarpsborg	6	2	103	6	-	-	-	14	-	14	-	-	-	-	-	-	16	20	2	117	6	-	-	-	-	16	16
17	Fredrikstad	2	3	96	2	-	-	-	43	4	34	2	-	-	1	-	-	139	45	7	130	4	-	-	1	-	139	17
18	Moss	2	3	59	-	-	-	-	23	-	28	-	2	-	-	-	-	12	25	3	87	-	2	-	-	-	12	18
19	Eidsberg	11	-	77	-	-	-	-	22	-	10	-	-	-	-	-	-	22	33	-	87	-	-	-	-	-	22	19
20	Kongsvinger	14	2	85	1	-	-	-	23	-	27	-	1	-	-	-	-	22	37	2	112	1	1	-	-	-	22	20
21	Gjøvik	34	-	209	-	-	-	-	25	-	17	-	2	-	-	-	-	10	59	-	226	-	2	-	-	-	10	21
22	Sel	8	-	-	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	12	12	-	1	-	-	-	-	-	12	22
23	Hønefoss	3	-	39	1	-	-	-	4	-	7	-	-	-	-	-	-	15	7	-	46	1	-	-	-	-	15	23
24	Nes	2	-	1	-	-	-	-	14	1	6	1	-	-	-	-	-	3	16	1	7	1	-	-	-	-	3	24
25	Kongsberg	14	-	129	1	-	-	-	4	-	8	-	-	-	-	-	-	50	18	-	137	1	-	-	-	-	50	25
26	Holmestrand	5	1	63	1	-	-	-	5	-	9	-	-	-	-	-	-	15	10	1	72	1	-	-	-	-	15	26
27	Horten	1	-	30	-	-	-	-	53	2	97	1	1	-	-	-	-	59	54	2	127	1	1	-	-	-	59	27
28	Sem	8	1	136	4	-	-	-	65	-	97	4	4	-	-	-	-	137	73	1	233	8	4	-	2	-	137	28
29	Tønsberg	6	-	153	2	-	-	-	11	1	26	-	-	-	-	-	-	15	17	1	179	2	-	-	-	-	15	29
30	Sandefjord	4	-	70	-	-	-	-	5	-	7	-	-	-	-	-	-	10	9	-	79	-	-	-	-	-	10	30
31	Larvik	5	-	81	-	-	-	-	14	-	9	-	-	-	-	-	-	7	19	-	88	-	-	-	-	-	7	31
32	Kragerø	5	1	13	1	-	-	-	9	-	11	-	-	-	-	-	-	11	14	1	24	1	-	-	-	-	11	32
33	Arendal	26	4	94	3	-	-	-	33	1	17	-	1	-	-	-	-	34	59	5	111	3	1	-	-	-	34	33
34	Haugesund	10	-	218	-	-	-	-	45	1	27	-	2	-	-	-	-	113	55	1	245	2	-	-	-	3	113	34
35	Vossevangen	9	-	16	-	-	-	-	43	-	26	-	-	-	-	-	-	5	52	-	42	-	-	-	-	1	5	35
36	Vik	3	-	5	-	-	-	-	27	-	12	-	-	-	-	-	-	5	30	-	17	-	-	-	-	-	5	36
37	Aalesund	97	-	40	2	-	-	-	44	2	16	-	-	-	-	-	-	33	141	2	56	2	3	-	-	-	83	37
38	Kristiansund	38	2	119	2	-	-	-	23	-	22	-	3	-	-	-	-	60	61	2	141	-	-	-	-	-	60	38
39	Stenkjær	-	-	1	-	-	-	-	121	-	-	-	-	-	-	-	-	80	121	-	1	-	-	-	-	-	80	39
40	Namsos	-	-	1	-	-	-	-	5	1	5	-	-	-	-	-	-	25	5	-	6	-	-	-	-	-	25	40
41	Kabelvaag	5	-	8	-	-	-	-	16	2	27	3	-	-	-	-	-	25	21	2	35	3	-	-	-	-	25	41
42	Hammerfest	6	1	9	-	-	-	-	14	-	18	-	1	-	-	-	-	35	20	1	27	-	1	-	-	-	35	42
II. Tilsammen		333	20	1 892	25	-	-	-	729	15	598	12	18	-	7	-	1 077	1 062	35	2 490	37	18	-	7	-	1 077		
Sum av I og II		916	154	7 579	404	3	-	3	1 855	107	2 162	99	75	1	13	-	2 160	2 771	261	9 741	503	78	1	13	-	2 163		

Kredsfængselserne og de større hjælpefængsler 1916—1917.

Nr.	Hensittende ved driftsaarets begyndelse.										Indkommet i driftsaarets løp.										Samlet antal fanger i driftsaaret.										Nr.	
	A. Straffanger.										A. Straffanger.										A. Straffanger.											
	1. Fanger som har udstaaet frihedsstraf, fordi de ikke har betalt bøter.		2. Andre fanger som har udstaaet frihedsstraf.		3. Til-sammen.		B. Andre fan-ger.		C. Ialt.		1. Fanger som har udstaaet frihedsstraf, fordi de ikke har betalt bøter.		2. Andre fanger som har udstaaet frihedsstraf.		3. Tilsammen.		B. Andre fanger.		C. Ialt.		1. Fanger som har udstaaet frihedsstraf, fordi de ikke har betalt bøter.		2. Andre fanger som har udstaaet frihedsstraf.		3. Til-sammen.		B. Andre fanger.		C. Ialt.			
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		M.
I. Kredsfængselserne.																																
1	83	3	78	10	161	13	86	14	247	27	2887	180	1387	86	4 274	266	2 672	256	6 946	522	2 970	183	1 465	96	4 435	279	2 758	270	7 193	549	1	
2	2	17	8	3	10	20	-	-	10	20	111	86	65	4	176	90	69	5	245	95	113	103	73	7	186	110	69	5	255	115	2	
3	8	-	1	-	9	-	6	-	15	-	562	16	55	1	617	17	310	27	927	44	570	16	56	1	626	17	316	27	942	44	3	
4	-	-	1	-	1	-	-	2	1	2	273	21	64	1	337	22	149	12	486	34	273	21	65	1	338	22	149	14	487	36	4	
5	-	-	3	-	3	-	8	-	11	-	211	8	144	4	355	12	142	13	497	25	211	8	147	4	358	12	150	13	508	25	5	
6	3	3	6	1	9	4	1	1	10	5	345	52	150	7	495	59	94	18	589	77	348	55	156	8	504	63	95	19	599	82	6	
7	8	-	1	-	9	-	5	-	14	-	309	-	49	-	358	-	173	-	531	-	317	-	50	-	367	-	178	-	545	7	7	
8	18	4	21	-	39	4	13	-	52	4	874	40	217	17	1 091	57	558	65	1 649	122	892	44	238	17	1 130	61	571	65	1 701	126	8	
9	-	-	7	-	7	-	-	-	7	-	16	-	18	1	34	1	21	1	55	2	16	-	25	1	41	1	21	1	62	-	9	
10	2	-	10	-	12	-	12	-	24	-	292	12	309	6	601	18	182	7	783	25	294	12	319	6	613	18	194	7	867	25	10	
11	1	-	1	-	1	1	19	1	20	2	43	2	80	4	123	6	298	29	421	35	44	2	80	5	124	7	317	30	441	37	11	
12	-	-	2	-	2	-	1	-	3	-	5	-	49	3	54	3	20	2	74	5	5	-	51	3	56	3	21	2	77	5	12	
13	-	1	3	-	3	1	4	1	7	2	81	3	51	1	132	4	42	1	174	5	81	4	54	1	135	5	46	2	181	7	13	
14	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	18	-	57	1	75	1	28	-	103	1	18	-	57	1	75	1	29	-	104	1	14	
I. Tilsammen																																
	125	28	141	15	266	43	156	19	422	62	6 027	420	2 695	136	8 722	556	4 758	436	13 480	992	6 152	448	2 836	151	8 988	599	4 914	455	13 902	1 054		
II. De større hjælpefængsler.																																
15	-	-	3	-	3	-	-	-	3	-	46	1	34	1	80	2	57	-	137	2	46	1	37	1	83	2	57	-	140	2	15	
16	5	-	1	-	6	-	2	-	8	-	99	6	38	-	137	6	52	4	189	10	104	6	39	-	143	6	54	4	197	10	16	
17	4	1	9	-	13	1	1	-	14	1	84	3	177	4	261	7	135	4	396	11	88	4	186	4	274	8	136	4	410	12	17	
18	1	1	2	-	3	1	1	-	4	1	60	2	47	-	107	2	95	2	202	4	61	3	49	-	110	3	96	2	206	5	18	
19	6	-	1	-	7	-	-	-	7	-	71	-	39	-	110	-	28	-	138	-	77	-	40	-	117	-	28	-	145	-	19	
20	1	2	2	-	3	2	-	-	3	2	87	1	54	-	141	1	34	9	175	10	88	3	56	-	144	3	34	9	178	12	20	
21	2	-	6	-	8	-	-	-	8	-	226	-	36	-	262	-	19	-	281	-	228	-	42	-	270	-	19	-	289	-	21	
22	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	8	-	17	-	25	-	3	-	28	-	8	-	17	-	25	-	4	-	29	-	22	
23	-	-	-	-	-	-	4	-	4	-	39	1	22	-	61	1	23	8	84	9	39	1	22	-	61	1	27	8	88	9	23	
24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	12	1	14	1	-	-	14	1	2	-	12	1	14	1	-	-	14	1	24	
25	2	-	2	-	4	-	-	-	4	-	134	1	57	-	191	1	23	3	214	4	136	1	59	-	195	1	23	3	218	4	25	
26	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	66	2	23	-	89	2	24	2	113	4	66	2	24	-	90	2	24	2	114	4	26	
27	1	-	6	1	7	1	1	-	8	1	30	-	147	2	177	2	48	4	225	6	31	-	153	3	184	3	49	4	233	7	27	
28	-	-	7	-	7	-	-	-	7	-	144	5	226	4	370	9	13	1	383	10	144	5	233	4	377	9	13	1	390	10	28	
29	2	-	-	-	2	-	2	-	4	-	153	2	41	1	194	3	81	4	275	7	155	2	41	1	196	3	83	4	279	7	29	
30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74	-	19	-	93	-	27	1	120	7	74	-	19	-	93	-	27	1	120	7	30	
31	1	-	-	-	1	-	2	-	2	-	82	-	22	-	104	-	63	2	167	2	83	-	22	-	105	-	64	2	169	2	31	
32	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	15	2	24	-	39	2	23	1	62	3	15	2	24	-	39	2	25	1	64	3	32	
33	4	-	6	-	10	-	11	-	11	-	116	7	66	1	182	8	68	1	250	9	120	7	72	1	192	8	69	1	261	9	33	
34	-	-	12	-	12	3	1	15	1	219	-	172	1	391	1	143	5	534	6	219	-	184	1	403	1	146	6	549	7	34		
35	-	-	9	-	9	-	4	-	13	-	23	-	89	-	112	-	34	-	146	-	23	-	98	-	121	-	38	-	159	-	35	
36	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	5	-	33	-	38	-	22	1	60	1	5	-	33	-	38	-	23	1	61	1	36	
37	1	-	3	-	4	-	5	-	9	-	136	-	128	2	264	2	114	6	378	8	137	-	131	2	268	2	119	6	387	8	37	
38	2	-	1	-	3	-	2	1	5	1	149	4	91	-	240	4	99	10	339	14	151	4	92	-	243	4	101	11	344	15	38	
39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	101	-	102	-	23	-	125	-	1	-	101	-	102	-	23	-	125	-	39	
40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	30	1	31	1	10	-	41	1	1	-	30	1	31	1	10	-	41	1	40	
41	-	-	3	-	3	-	-	-	3	-	11	-	52	4	63	4	51	3	114	7	11	-	55	4	66	4	51	3	117	7	41	
42	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	13	1	55	-	68	1	43	5	111	6	13	1	56	-	69	1	43	5	112	6	42	
II. Tilsammen																																
	32	4	75	1	107	5	31	2	138	7	2 094	38	1 852	22	3 946	60	1 355	76	5 301	136	2 126	42	1 927	23	4 053	65	1 386	78	5 439	143		
Sum av I og II																																
	157	32	216	16	373	48	187	21	560	69	8 121	458	4 547	158	12 668	616	6 113	512	18 781	1 128	8 278	490	4 763	174	13 041	664	6 300	533	19 341	1 197		

Nr.	Tabel 24. Middeltal av fanger og høieste fangetal.	Middeltal.									Høieste fangetal av alle slags fanger underrett.
		A. Straf- fanger.			B. Andre fanger.			C. I alt.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
I. Kredsfængslerne.											
1	Kristiania	134,57	11,73	146,30	101,75	11,73	113,48	236,32	23,46	259,78	297
2	Hamar	7,95	8,07	16,02	1,69	0,09	1,78	9,64	8,16	17,80	37
3	Drammen	5,47	0,17	5,64	8,21	0,54	8,75	13,68	0,71	14,39	29
4	Skien	6,04	0,37	6,41	3,86	0,34	4,20	9,90	0,71	10,61	26
5	Kristiansand	9,13	0,30	9,43	6,40	0,51	6,91	15,53	0,81	16,34	23
6	Stavanger A	10,98	2,07	13,05	4,61	1,05	5,66	15,59	3,12	18,71	30
7	—>— B	7,29	-	7,29	7,65	-	7,65	14,94	-	14,94	22
8	Bergen	24,73	3,33	28,06	24,96	2,42	27,38	49,69	5,75	55,44	68
9	Molde	2,95	0,25	3,20	0,92	0,20	1,12	3,87	0,45	4,32	11
10	Trondhjem A	12,99	0,91	13,90	8,47	0,28	8,75	21,46	1,19	22,65	37
11	—>— B	2,45	0,54	2,99	12,18	1,22	13,40	14,63	1,76	16,39	23
12	Bodø	3,04	0,38	3,42	2,00	0,11	2,11	5,04	0,49	5,53	16
13	Tromsø	2,79	0,16	2,95	1,93	0,11	2,04	4,72	0,27	4,99	16
14	Vadsø	2,78	0,15	2,93	0,84	-	0,84	3,62	0,15	3,77	11
	I. Tilsammen	233,16	28,43	261,59	185,47	18,60	204,07	418,63	47,03	465,66	
II. De større hjælpefængsler.											
15	Fredrikshald	2,47	0,03	2,50	1,68	-	1,68	4,15	0,03	4,18	11
16	Sarpsborg	3,10	0,56	3,66	1,88	0,04	1,42	4,47	0,61	5,08	12
17	Fredrikstad	6,61	0,38	6,99	3,79	0,13	3,92	10,39	0,52	10,91	21
18	Moss	3,28	0,14	3,42	3,52	0,05	3,57	6,80	0,19	6,99	15
19	Eidsberg	4,64	-	4,64	0,97	-	0,97	5,61	-	5,61	14
20	Kongsvinger	5,56	0,28	5,84	0,52	0,02	0,54	6,07	0,31	6,38	16
21	Gjøvik	7,55	-	7,55	0,62	-	0,62	8,17	-	8,17	19
22	Sel	0,52	-	0,52	0,33	-	0,33	0,85	-	0,85	7
23	Hønefoss	1,12	0,01	1,13	0,50	0,45	0,95	1,62	0,46	2,08	9
24	Nes	1,74	0,04	1,78	-	-	-	1,74	0,04	1,78	8
25	Kongsberg	3,02	0,03	3,05	0,66	0,08	0,74	3,68	0,11	3,79	14
26	Holmestrand	1,30	0,06	1,36	0,52	0,01	0,53	1,82	0,07	1,89	8
27	Horten	8,43	0,19	8,62	1,29	0,21	1,50	9,72	0,40	10,12	17
28	Sem	12,79	0,24	13,03	0,63	0,08	0,71	13,42	0,32	13,74	30
29	Tønsberg	2,52	0,17	2,69	2,88	0,04	2,92	5,40	0,21	5,61	13
30	Sandefjord	1,28	-	1,28	0,82	0,01	0,83	2,10	0,01	2,11	10
31	Larvik	3,29	-	3,29	1,20	0,01	1,21	4,49	0,01	4,50	12
32	Kragerø	1,54	0,04	1,58	0,68	0,08	0,76	2,22	0,12	2,34	6
33	Arendal	6,79	0,47	7,26	3,55	0,01	3,56	10,34	0,48	10,82	17
34	Haugesund	9,79	0,09	9,88	4,55	0,30	4,85	14,34	0,39	14,73	26
35	Vossevangen	7,64	-	7,64	1,51	-	1,51	9,15	-	9,15	17
36	Vik	4,86	-	4,86	0,81	0,01	0,82	5,67	0,01	5,68	14
37	Aalesund	9,06	0,22	9,28	4,03	0,35	4,38	13,09	0,57	13,66	24
38	Kristiansund	4,56	0,04	4,60	3,26	0,44	3,70	7,82	0,48	8,30	21
39	Stenkjær	2,97	-	2,97	1,04	-	1,04	4,01	-	4,01	12
40	Namsos	0,36	0,01	0,37	0,66	-	0,66	1,02	0,01	1,03	4
41	Kabelvaag	1,91	0,26	2,17	2,25	0,15	2,40	4,16	0,41	4,57	13
42	Hammerfest	1,99	0,04	2,03	1,52	0,16	1,68	3,51	0,20	3,71	11
	II. Tilsammen	120,69	3,30	123,99	45,17	2,63	47,80	165,86	5,93	171,79	
	Sum av I og II	353,85	31,73	385,58	230,64	21,23	251,87	584,49	52,96	637,45	

Tabel 25. Den tid de fra kredsfængslerne og de større hjælpefængsler i driftsaaret utgaaede straffanger har siddet i straf. ¹⁾	Fanger					
	som utstod frihedsstraf, fordi de ikke havde betalt bøter.		som forøvrig utstod frihedsstraf.		i alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1— 2 dage	2 188	66	311	2	2 499	68
3— 5 —	3 085	104	806	6	3 891	110
6— 10 —	1 790	127	1 391	27	3 181	154
11— 15 —	604	53	535	20	1 139	73
16— 20 —	281	51	469	23	750	74
21— 30 —	148	26	354	19	502	45
31— 60 —	79	42	419	36	498	78
61— 90 —	10	8	191	15	201	23
91—120 —	-	4	78	4	78	8
Over 120 —	-	1	17	3	17	4
Tilsammen	8 185	482	4 571	155	12 756	637

Tabel 26. Fangernes alder i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1916—17 ²⁾ .	Straffanger.		Andre fanger.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Under 14 aar	-	-	22	-	22	-
14 aar til 17 aar	193	4	373	26	566	30
18 » » 20 »	1 043	67	703	83	1 746	150
21 » og mere	11 805	593	5 202	424	17 007	1 017
Tilsammen	13 041	664	6 300	533	19 341	1 197

¹⁾ For de ved driftsaarets begyndelse hensittende og i aarets løp utgaaede fanger er tat med ogsaa den del av straffetiden som ligger før driftsaarets begyndelse. Naar der er gjort fradrag for varetægtsfængsling, er alene tat hensyn til den straffetid som fremkommer efter avkortningen.

²⁾ Opgaven gjælder saavel de ved driftsaarets begyndelse hensittende som de i driftsaarets løp indkomne fanger. For de første er tat hensyn til alderen 1 juli 1916, for de sidste alderen ved indkomsten.

Tabel 27. Indtægter og udgifter.	A Indtægter.		
	Arbejdsdriften.	Forskjellige indtægter.	Tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.
I Kredsfængslerne.			
Kristiania	21 741,66	11 294,84	33 036,50
Skedsmo	-	4,00	4,00
Hamar	1 969,52	409,00	2 378,52
Eker	-	19,96	19,96
Drammen	420,60	418,00	838,60
Skien	1 487,60	284,98	1 772,58
Kristiansand	1 939,95	540,63	2 480,58
Stavanger A og B	742,40	1 551,00	2 293,40
Bergen	2 366,09	914,00	3 280,09
Molde	508,55	1 364,64	1 873,19
Trondhjem A og B	18 288,39	1 188,80	19 477,19
Bodø	800,04	412,00	1 212,04
Tromsø	278,50	503,20	781,70
Vadsø	958,25	391,00	1 349,25
I. Tilsammen	51 501,55	19 296,05	70 797,60
II. De større hjælpefængsler.			
Fredrikshald	54,55	583,00	637,55
Sarpsborg	493,65	1 000,03	1 493,68
Fredrikstad	502,35	839,96	1 342,31
Moss	295,00	843,08	1 138,08
Eidsberg	348,30	400,00	748,30
Kongsvinger	407,17	727,00	1 134,17
Gjøvik	174,12	514,18	688,30
Sel	30,71	300,00	330,71
Hønefoss	29,48	412,00	441,48
Nes	93,50	300,00	393,50
Kongsberg	48,00	455,00	503,00
Sande	-	12,00	12,00
Holmestrand	16,60	773,00	789,60
Horten	402,12	630,00	1 032,12
Sem	1 110,16	548,50	1 658,66
Tønsberg	71,50	311,20	382,70
Sandefjord	779,60	749,69	1 529,29
Larvik	1,35	440,60	441,95
Kragerø	124,25	452,70	576,95
Arendal	1 914,90	416,90	2 331,80
Haugesund	2 358,35	429,10	2 787,45
Vossevangen	489,90	542,00	1 031,90
Vik	229,20	400,00	629,20
Aalesund	889,10	1 414,60	2 303,70
Kristiansund	460,47	976,00	1 436,47
Stenkjær	1 050,10	478,00	1 528,10
Namsos	86,10	335,00	421,10
Kabelvaag	219,42	9,00	228,42
Hammerfest	156,00	400,00	556,00
II. Tilsammen	12 835,95	15 692,54	28 528,49
Sum av I og II	64 337,50	34 988,59	99 326,09

Nr.	Tabel 27. (Forts.).	B. Ut-		
		Faste lønninger.	Leiehjælp.	Kost.
		Kr.	Kr.	Kr.
	I. Kredsfængslerne.			
1	Kristiania	67 138,23	24 389,99	60 149,50
2	Skedsmo	-	-	-
3	Hamar	4 466,60	2 653,82	6 254,26
4	Eker	-	-	-
5	Drammen	4 500,00	1 640,30	4 519,61
6	Skien	5 290,06	397,60	3 238,46
7	Kristiansand	4 462,50	1 852,15	4 846,93
8	Stavanger A og B	9 934,38	2 121,50	9 123,10
9	Bergen	15 275,00	1 538,00	15 610,98
10	Molde	4 300,00	369,60	1 749,13
11	Trondhjem A og B	17 031,42	1 642,40	12 402,72
12	Bodø	4 279,09	880,15	3 187,80
13	Tromsø	4 100,00	242,00	2 383,18
14	Vadsø	2 100,00	1 014,03	1 658,12
	I. Tilsammen	142 877,28	38 791,54	125 123,79
	II. De større hjælpfængsler.			
15	Fredrikshald	3 900,00	9,60	1 021,90
16	Sarpsborg	3 723,31	274,40	1 390,13
17	Fredrikstad	4 499,96	487,90	3 846,56
18	Moss	4 200,00	184,20	2 629,68
19	Eidsberg	2 700,00	1 400,00	1 378,31
20	Kongsvinger	2 700,00	1 534,10	1 500,20
21	Gjøvik	4 200,00	288,00	2 153,65
22	Sel	1 500,00	-	300,70
23	Hønefoss	2 700,00	174,80	492,41
24	Nes	1 500,00	12,80	418,93
25	Kongsberg	2 700,00	586,40	973,51
26	Sande	-	-	-
27	Holmestrand	1 500,00	40,80	476,44
28	Horten	2 700,00	1 515,36	2 882,50
29	Sem	2 100,00	1 323,09	3 804,31
30	Tønsberg	1 740,00	554,32	1 857,54
31	Sandefjord	2 591,67	105,00	510,30
32	Larvik	4 000,00	72,40	1 492,69
33	Kragerø	2 000,00	156,60	804,19
34	Arendal	4 274,97	1 348,10	3 959,64
35	Haugesund	3 799,98	288,87	5 253,18
36	Vossevangen	2 700,00	1 356,00	3 525,04
37	Vik	2 092,40	908,60	1 718,71
38	Aalesund	4 660,63	638,40	6 555,10
39	Kristiansund	4 300,00	122,50	2 104,18
40	Stenkjær	2 100,00	1 402,33	1 641,28
41	Namsos	1 500,00	-	314,85
42	Kabelvaag	1 700,00	1 307,30	1 371,15
43	Hammerfest	2 700,00	118,90	1 818,67
	II. Tilsammen	80 782,92	16 260,77	56 195,75
	Sum av I og II	223 660,20	55 052,31	181 319,54

gifter.					Nr.
Lys og brænde.	Bygningerne.	Arbejdsdriften.	Andre udgifter.	Tilsammen.	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
28 454,96	41 693,74	13 944,36	27 724,98	263 495,76	1
492,28	741,73	-	604,17	1 838,18	2
6 096,38	1 561,11	514,98	2 642,54	24 189,69	3
-	509,22	-	-	509,22	4
2 497,87	627,80	198,36	1 642,69	15 626,63	5
3 008,92	739,49	711,95	1 238,00	14 624,48	6
4 129,26	1 513,00	581,61	2 710,00	20 095,45	7
1 224,54	2 669,93	149,85	4 221,87	29 445,17	8
9 017,37	1 257,21	1 696,43	3 604,64	48 049,63	9
3 208,75	669,49	161,77	1 726,23	12 184,97	10
7 437,81	3 256,35	18 679,88	4 668,81	65 119,39	11
5 013,36	4 716,40	255,81	2 554,24	20 886,85	12
2 761,05	463,91	26,00	1 909,49	11 885,63	13
2 804,67	604,68	759,58	1 138,94	10 080,02	14
76 147,22	61 024,06	37 680,58	56 386,60	538 031,07	
2 020,37	1 416,42	18,30	730,15	9 116,74	15
739,19	1 093,32	262,19	1 649,76	9 132,30	16
2 745,91	1 640,42	251,39	3 044,69	16 516,83	17
2 483,73	1 236,32	86,93	2 120,39	12 941,25	18
1 148,25	99,55	206,88	931,98	7 864,97	19
2 353,18	161,07	121,54	809,93	9 230,02	20
3 587,05	2 538,30	19,15	1 342,97	14 129,12	21
745,85	53,12	3,50	334,44	2 937,61	22
2 126,94	529,39	45,10	695,41	6 764,05	23
1 259,95	616,36	155,35	768,67	4 732,06	24
1 334,13	356,68	-	1 065,94	7 016,66	25
-	468,77	-	180,90	649,67	26
891,32	143,80	-	506,41	3 558,77	27
4 269,20	293,51	30,00	872,74	12 563,31	28
1 515,64	1 667,84	250,84	1 475,67	12 137,39	29
1 977,32	508,71	129,70	595,73	7 363,32	30
1 189,07	1 744,37	64,00	1 126,91	7 331,32	31
905,70	1 592,03	-	926,33	8 989,15	32
812,43	156,78	20,00	452,69	4 402,69	33
2 461,62	561,75	434,00	1 472,01	14 512,09	34
2 505,31	858,89	1 453,50	1 546,12	15 705,85	35
2 032,16	1 022,89	237,93	1 483,37	12 357,39	36
1 335,54	2 210,61	473,74	931,71	9 671,31	37
5 851,77	752,21	461,25	2 914,28	21 833,64	38
2 276,90	1 002,73	126,48	808,85	10 741,64	39
1 128,90	107,82	677,78	722,71	7 780,82	40
974,90	110,21	48,21	367,21	3 315,38	41
2 500,00	206,05	31,81	841,41	7 957,72	42
1 996,87	423,71	28,50	792,99	7 879,64	43
55 169,20	23 573,63	5 638,07	31 512,37	269 132,71	
131 316,42	84 597,69	43 318,65	87 898,97	807 163,78	

Tabel 28. Fortegnelse over de 1 juli 1916 bestaaende smaafængsler.

Beliggenhet.	Antal fange- rum.	Beliggenhet.	Antal fange- rum.	Beliggenhet.	Antal fange- rum.
Akershus amt.		Nedenes amt.		Askvold	1
Drøbak	4	Risør	4	Fjaler	1
Vestby (Hølen)	2	Tvedestrand	4	Gaular	1
Høland	2	Grimstad	4	Jølster	1
Enebak	2	Lillesand	2	Førde	1
Nes	1	Hornnes	5	Kinn og Vevring	1
Eidsvold	2	Valle	1	Bremanger	1
Nannestad	2			Selje	1
Hurdalen	2	Lister og Mandals amt.		Daviken	1
		Mandal	6	Eid	1
Hedemarkens amt.		Farsund	3	Hornindalen	1
Hof (Solør)	9	Flekkefjord	4	Gloppen	1
Elverum	5	Øvrebø	1	Stryn	1
Øvre Rendalen	1	Søgne	1		
Tønset	2	Bjelland	1	Søndre Trondhj. amt.	
Tolgen	2	Aaseral	1	Røros	6
		Nordre Undal	1		
Kristians amt.		Søndre Undal (Spangereid)	1	Nordre Trondhj. amt.	
Lillehammer	5	Lyngdal	1	Levanger	7
Lesje	2	Siredalen	1		
Lom	2			Nordlands amt.	
Nordre Aurdal	15	Stavanger amt.		Brønnøy	2
Jevnaker	4	Egersund	3	Hemnes	2
Brandbu	3			Mo	2
Søndre Land	2	Søndre Eergenhus amt.		Fauske	2
Nordre Land	2	Lervik	11	Saltdalen	2
		Nordre Bergenhus amt.			
Bratsberg amt.		Jostedalen	1	Tromsø amt.	
Porsgrund	3	Lyster	1	Harstad	2
Brevik	3	Hafslo	3		
Stathelle	3	Aardal	2	Finmarkens amt.	
Langesund	5	Lærdal	1	Vardø	8
Lunde	1	Sogndal	1	Kautokeino	2
Bø	1	Aurland	1	Alten	3
Notodden	2	Leikanger	1	Karasjok	2
Rjukan	6	Kirkebø	1	Tanen	2
Gransherred	1	Lavik	1	Polmak	1
Seljord	2	Gulen	1		
Kviteseid	1	Sulen	1		
Fyresdal	2	Hyllestad	1		
Mo	1				
Laardal	1				
Vinje	1				
Rauland	1				
				Tils.	237

Tabel 29. Antallet av fanger og fangedage i smaafængslerne i 1916—1917.	Varetægtsfanger.				Straffanger.				Samlet fangetal.				
	Antal fanger.		Antal dage.		Antal fanger.		Antal dage.		Antal fanger.		Antal dage.		
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	Tils.
Drøbak	42	2	490	24	33	2	152	7	75	4	642	31	673
Vestby (Hølen)	13	-	19	-	-	-	-	-	13	-	19	-	19
Høland	3	-	3	-	-	-	-	-	3	-	3	-	3
Enebak	2	-	2	-	-	-	-	-	2	-	2	-	2
Nes	7	-	104	-	-	-	-	-	7	-	104	-	104
Eidsvold	5	-	88	-	2	-	21	-	7	-	109	-	109
Hof (Solør)	10	1	348	31	7	-	24	-	17	1	372	31	403
Elverum	19	2	281	54	22	-	124	-	41	2	405	54	459
Øvre Rendalen	1	1	8	99	-	-	-	-	1	1	8	99	107
Tønset	4	-	132	-	5	-	25	-	9	-	157	-	157
Lillehammer	2	-	91	-	-	-	-	-	2	-	91	-	91
Nordre Aurdal	1	-	38	-	1	-	2	-	2	-	40	-	40
Jevnaker	7	-	152	-	-	-	-	-	7	-	152	-	152
Brandbu	8	1	105	1	-	-	-	-	8	1	105	1	106
Nordre Land	2	-	11	-	-	-	-	-	2	-	11	-	11
Porsgrund	45	4	454	4	30	1	179	5	75	5	633	9	642
Brevik	17	-	112	-	19	-	58	-	36	-	170	-	170
Stathelle	12	1	184	1	4	-	27	-	16	1	211	1	212
Langesund	14	-	115	-	1	-	1	-	15	-	116	-	116
Notodden	62	1	311	2	-	-	-	-	62	1	311	2	313
Rjukan	52	6	348	8	45	6	175	35	97	12	523	43	566
Gransherred	1	-	4	-	-	-	-	-	1	-	4	-	4
Risør	12	-	94	-	-	-	-	-	12	-	94	-	94
Tvedestrand	6	-	60	-	-	-	-	-	6	-	60	-	60
Grimstad	7	1	134	27	-	-	-	-	7	1	134	27	161
Lillesand	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Hornnes	1	-	50	-	34	-	525	-	35	-	575	-	575
Mandal	19	1	300	1	15	1	136	1	34	2	436	2	438
Farsund	7	1	86	2	1	-	7	-	8	1	93	2	95
Flekkefjord	31	-	197	-	19	-	127	-	50	-	324	-	324
Egersund	45	-	79	-	33	-	150	-	78	-	229	-	229
Lervik	16	-	31	-	108	-	1 728	-	124	-	1 759	-	1 759
Aurland	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Leikanger	1	-	19	-	-	-	-	-	1	-	19	-	19
Lavik	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Røros	4	-	21	-	3	-	16	-	7	-	37	-	37
Levanger	24	3	246	27	20	-	108	-	44	3	354	27	381
Hemnes	1	-	4	-	-	-	-	-	1	-	4	-	4
Mo	3	-	6	-	-	-	-	-	3	-	6	-	6
Fauske	1	1	5	2	-	-	-	-	1	1	5	2	7
Harstad	12	-	212	-	11	-	42	-	23	-	254	-	254
Vardø	50	-	275	-	85	-	771	-	135	-	1 046	-	1 046
Alten	4	-	11	-	-	-	-	-	4	-	11	-	11
Tilsammen	576	26	5 233	283	498	10	4 398	48	1 074	36	9 631	331	9 962

Tabel 30. Indtægter og udgifter ved smaafængslerne 1916—1917.		Indtægter.	Udgifter.
		Kr.	Kr.
Akershus	amt	—	5 737,02
Hedemarkens	»	128,60	4 640,48
Kristians	»	—	3 763,51
Bratsberg	»	1 833,26	12 722,51
Nedenes	»	—	4 435,95
Lister og Mandals	»	308,60	5 638,96
Stavanger	»	—	1 095,45
Søndre Bergenhus	»	101,00	5 547,03
Nordre Bergenhus	»	—	105,64
Søndre Trondhjems	»	—	691,61
Nordre Trondhjems	»	80,00	1 815,80
Nordlands	»	—	595,50
Tromsø	»	—	1 346,03
Finmarkens	»	—	8 062,55
Tilsammen		2 451,46	56 198,04

Tabel 31. Antal tvangsarbejdere.	Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Hensittende 1ste juli 1916	175	42	217	73
Tilgang:				
Indsat efter løsgjængerloven				
a) I henhold til dom				
1. personer løslatt paa prøve	-	-	-	-
2. andre	98	16	114	40
b) Ellers gjenindsat efter løsladelse paa prøve	33	4	37	13
Indsat efter straffelovens § 39	1	-	1	-
Kommet tilbage fra sykehus eller sinds- sykeasyl	2	2	4	10
Gjenindsat efter rømning fra sykehus	1	5	6	-
Gjenindsat efter at være forsøksvis anbragt utenfor anstalten (indsat efter strfl. § 39)	1	-	1	-
Overført fra andet tvangsarbeidshus	-	-	-	-
Samlet tilgang	136	27	163	65
Ialt tvangsarbejdere i aaret	311	69	380	138

Tabell 31 (forts.)		Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Avgang:					
Løslatt paa prøve		59	7	66	23 ¹
Løslatt efter endt tvangsarbeide		59	6	65	27 ¹
Overført til sykehus eller sindssykeasyl		3	2	5	19
Forsøksvis anbragt utenfor anstalten (indsat etter straffelovens § 39)		4	-	4	-
Rømt		-	4	4	-
Overført til andet tvangsarbeidshus		-	-	-	-
Død		-	1	1	-
Samlet avgang		125	20	145	69
Antal tvangsarbeidere 30 juni 1917.		186	49	235	69
Samlet antal tvangsarbeidsdage i driftsaaret.					
Daglig middeltal av tvangsarbeidere		64 144	17 798	25 625	-
Høieste antal av tvangsarbeidere		175,7	48,8	224,5	70,2
Laveste antal av tvangsarbeidere		188	53	-	80
		157	43	-	61
Indkommet i juli 1916					
—	i juli	12	6	18	6
—	i august	10	1	11	5
—	i september	10	3	13	7
—	i oktober	13	1	14	4
—	i november	15	2	17	6
—	i december	19	4	23	5
—	i januar 1917	13	1	14	10
—	i februar	9	1	10	3
—	i mars	10	4	14	4
—	i april	10	-	10	7
—	i mai	11	1	12	6
—	i juni	4	3	7	2
Utgaat i juli 1916					
—	i juli	15	3	18	12
—	i august	15	-	15	7
—	i september	12	2	14	6
—	i oktober	18	-	18	3
—	i november	8	-	8	4
—	i december	7	3	10	4
—	i januar 1917	10	3	13	1
—	i februar	8	1	9	5
—	i mars	13	-	13	8
—	i april	4	1	5	8
—	i mai	9	3	12	6
—	i juni	6	4	10	5

¹ Desuten 1 løslatt fra sykehus.

Tabel 31 (forts.).		Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Antal tvangsarbeidere:					
1 juli	1916 om morgenen . . .	175	42	217	73
1 august	— — . . .	172	45	217	67
1 september	— — . . .	167	46	213	65
1 oktober	— — . . .	165	47	212	66
1 november	— — . . .	160	48	208	67
1 december	— — . . .	167	50	217	69
1 januar	1917 — — . . .	179	51	230	70
1 februar	— — . . .	182	49	231	79
1 mars	— — . . .	183	49	232	77
1 april	— — . . .	180	53	233	73
1 mai	— — . . .	186	52	238	72
1 juni	— — . . .	188	50	238	72
Tabel 32. Tvangsarbeidernes fordeling i klasser 30 juni 1917.		O.	T.	M.	K.
Antal tvangsarbeidere i 1ste klasse		119	28	147	50
«	—«— i 2den «	56	15	71	9
«	—«— i 3dje «	11	6	17	10
Ialt		186	49	235	69
Tabel 33. Disciplinære forseelser og refselsler.		O.	T.	M.	K.
Disciplinære forseelser som har medført refselsler:					
Opsætsighet, ulydighet, upassende opførsel mot funktionærene		10	-	10	7
Rømning og forsøk derpaa		-	5	5	-
Slagsmaal og andet ufredelig forhold til andre tvangsarbeidere		4	-	4	2
Arbeidsvægring		9	1	9	-
Dovenskap, slet arbeide		12	-	12	1
Beskadigelse av bygninger og inventar m. v.		3	-	3	-
Anden upassende eller uanstændig opførsel		1	-	1	-
Ialt		39	6	44	10
Refselsler:					
Nægtelse av beskæftigelse		12	-	12	-
Berøvelse av enkelte maaltider		-	-	-	8
Inndragning av arbeidspenger		1	-	1	-
Nedsættelse i klasse		2	1	3	-
Indsættelse i enrum for en tid som ikke medregnes i tvangsarbeidstiden		3	3	6	1
Indsættelse i straffecelle		1	3	4	-
Haardt natteleie		5	5	10	-
Vand og brød		9	5	14	1
Mørk celle		8	-	8	-
Legemlig refselse		2	-	2	-
Ialt		43	17	60	10
Det antal ganger refselse har været ilagt		34	6	40	10
Antallet av refsede personer		26	6	32	9
Procent av det samlede tvangsarbeidertal		8,4	8,7	8,4	6,5

Tabel 34. Arbeidsevirsomheten.	Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems- tvangs- arbeids- hus	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Samlet antal arbeidsdage	51 807	14 408	66 215	19 628
Samlet antal tvangsarbeidsdage uten arbeide	12 337	3 390	15 727	5 997
Derav: Søn- og helligdage	10 745	2 990	13 735	4 284
Sykedage	478	83	561	1 560
Dage uten arbeide paa grund av				
arbeidsudygtighet forøvrig	-	53	53	-
Dage uten arbeide paa grund av				
refselse	252	189	441	25
Dage uten arbeide av andre grunde	862	75	937	128
Av det samlede antal tvangsarbeidsdage ut- gjorde procentvis:				
Arbeidsdagene . . . . . %	80,77	80,95	80,81	76,60
Tvangsarbeidsdage uten arbeide. . . . . %	19,23	19,05	19,19	23,40
Derav: Søn- og helligdage . . . . . %	16,75	16,80	16,76	16,72
Sykedage . . . . . %	0,75	0,47	0,68	6,09
Dage uten arbeide paa grund				
av arbeidsudygtighet for-				
øvrig . . . . . %	-	0,30	0,07	-
Dage uten arbeide paa grund				
av refselse . . . . . %	0,39	1,06	0,54	0,09
Dage uten arbeide av andre				
grunde . . . . . %	1,34	0,42	1,14	0,50
Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide:				
for arbeidshuset selv	35 719	3 932	39 651	4 219
derav for gaardsbruket (for Trondhjem				
Mæresmyren)	16 401	2 087	18 488	-
for fængsler	-	-	-	4 100
for andre offentlige indretninger	1 179	137	1 316	6 800
for kommunale indretninger	-	-	-	-
forøvrig	14 909	10 339	25 248	4 509
Av det samlede antal arbeidsdage utgjorde procentvis:				
Arbeidsdagene for arbeidshuset selv . . . . . %	68,95	27,29	59,88	21,50
derav for gaardsbruket				
(for Trondhjem Mæres-				
myren) . . . . . %	31,66	14,48	27,92	-
— for fængsler . . . . . %	-	-	-	20,89
— for andre offentlige ind-				
retninger . . . . . %	2,27	0,95	1,99	34,64
— for kommunale ind-				
retninger . . . . . %	-	-	-	-
— forøvrig . . . . . %	28,78	71,76	38,13	22,97

Tabel 34 (forts.).	Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Antal tvangsarbeidere som gjennomsnittlig daglig arbeidet i følgende arbeids- grener:				
Snekker- og tømmermandsarbeide	15,9	10,5	26,4	-
Leketøisarbeide	6,9	6,9	13,8	-
Kurv- og spaanarbeide	7,7	-	7,7	-
Dreierarbeide	1,7	0,1	1,8	-
Bødkerarbeide	-	1,0	1,0	-
Smed- og mekanisk arbeide	9,1	-	9,1	-
Blikkenslagerarbeide	0,4	0,4	0,8	-
Malerarbeide	3,1	1,9	5,0	-
Skomaker- og salmakerarbeide	10,7	4,3	15,0	-
Skrædderarbeide	0,8	0,6	1,4	-
Mur- og støpningsarbeide	4,4	-	4,4	-
Spinding, strikking, vævning m. v.	-	-	-	30,1
Dunrensing	-	1,7	1,7	-
Børste- og mattearbeide samt uld — og drevplukking	7,7	4,8	12,5	-
Stenhuggerarbeide	4,7	-	4,7	-
Kjøkkenarbeide	8,0	0,03	8,03	3,4
Søm	-	-	-	9,2
Reparation av klær	2,6	0,5	3,1	-
Vask av klær	4,9	-	4,9	11,6
Rengjøring	8,0	4,1	12,1	5,4
Vedhugging	5,2	1,6	6,8	-
Fyrbøterarbeide	1,9	-	1,9	-
Vei-, have- og planeringsarbeide	12,6	0,3	12,9	-
Jorddyrkningsarbeide	51,9	6,9 ¹⁾	58,8	-
Diverse arbeider	2,2	0,8	3,0	4,9
Bruttoinntøgt av arbeidsdriften ²⁾ . . . . . kr.	116 164,59			
Utgifter ved arbeidsdriften . . . . . »	58 819,27			
Nettoinntøgten av arbeidsdriften . . . . . »	57 345,32			
Gjennomsnittlig nettoinntøgt pr. tvangs- arbeider aarlig . . . . . »	326,38			
Gjennomsnittlig nettoinntøgt pr. tvangs- arbeider for virkelige arbeidsdage . . . »	1,11			
Antal tvangsarbeidere som har været tilstaat arbeidspenger	301	3)		116
De tilstaaede arbeidspenges samlede beløp	3 932,14			1 124,25
Beløpet av arbeidspenger som tilkom tvangs- arbeiderne ved aarets utgang	3 503,54			831,76
Antal tvangsarbeidere som i aarets løp har anvendt arbeidspenger til hjelp for slegt- ninger m. v.	35			44
Det samlede beløp som er anvendt paa denne maate	343			220,85

1) Herunder alt arbeide vedkommende Mæresmyren.

2) For Trondhjems tvangsarbeidshus og Arbeidshuset for Kvinder foreligger ikke særskilt regnskap for tvangsarbeiderne, se tabel 5.

3) For Trondhjems tvangsarbeidshus foreligger ikke særskilt opgave, se tabel 5.

Tabel 35. Brevveksling og besøk.				
	Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Antal brev sendt av tvangsarbeiderne . . .	735	138	873	462
Antal brev indløpet til tvangsarbeiderne . .	859	155	1 014	362
Antal besøk	6	4	10	137
Antal tvangsarbeidere som har sendt brev .	291	31	322	112
Antal tvangsarbeidere som har faat brev . .	291	31	322	88
Antal tvangsarbeidere som har mottat besøk	3	2	5	55
Antal tvangsarbeidere som hverken har skre- vet eller faat brev eller mottat besøk .	85	23	108	20
De sidst anførte tvangsarbeidere utgjør føl- gende procent av det samlede antal tvangsarbeidere	27,3	33,3	28,4	14,5

Tabel 36. Kosten.				
	O.	T.	M.	K.
Dage med almindelig kost med mellemfrokost	62 134	1)		-
— » — » uten —	1 853			25 540
— med berøvelse av enkelte maaltider .	-			24
— med vand og brød	40			3
— med sykekost	117			58
Portioner av kosttillæg til utearbeidere . .	28 332			-
Portioner av eftermiddagskost	-			19 082
Ekstraforpleininger utenfor dem som er for- ordnet av lægen	-			455
Den daglige utgift til kost pr. tvangsarbeider kr.	0,82	0,88	0,84	0,69

Tabel 37. Sykestatistikk for Opstad tvangsarbeidshus. 2)

Samlet antal tilfælder	86
Derav: Epidemiske og andre smittsomme sygdommer	-
Andre indvortes sygdommer	65
Kirurgiske sygdommer og hudsygdommer	20
Sindssyggdommer	1
Utgaat helbredet	76
— i bedring	8
— uhelbredet	1
Døde	-
Tilbakeleggende ved aarets utgang	1
Sygdommen opstaat før indkomsten	12
— — — — — efter —	74
Sygdomstilfælder antagelig foraarsaket ved ophold i tvangsarbeidshuset	-
Samlet antal sykedage	559
Middeltal av sykedage paa hvert tilfælde	6,5
— av syke pr. dag	1,5
Dette antal utgjør følgende procent av det daglige middeltal av tvangs- arbeidere	0,85
Det samlede antal sygdomstilfælder falder paa følgende antal syke tvangsarbeidere	72
Dette antal utgjør følgende procent av det samlede antal tvangsarbeidere	23,15

1) For Trondhjems tvangsarbeidshus foreligger ikke særskilt opgave for tvangs-
arbeidere, se tabel 8.2) For Trondhjems tvangsarbeidshus og Arbeidshuset for Kvinder foreligger ikke
særskilt opgave.

Tabel 38. Indtægter og utgifter ved Opstad tvangsarbeidshus. ¹⁾	Kr.
<i>A. Indtægter</i>	
Arbeidsdriften	116 164,59
Gaardsbruket	27 529,97
Bidrag fra hjemstavnskommunerne	18 464,10
Forskjellige inntægter	4 607,43
Tilsammen	166 766,09
<i>B. Utgifter.</i>	
Lønninger	71 743,36
Leiehjelp	12 292,46
Kost	52 381,62
Klær	14 389,71
Utgifter ved arbeidsdriften	58 819,27
Lys, brænde, elektrisk kraft	49 228,53
Renhold	9 104,60
Sykeutgifter	1 663,48
Understøttelse	4 263,18
Inventar	2 593,77
Bygningerne	21 182,70
Utgifter ved gaardsbruket	55 881,12
Forskjellige utgifter	12 640,67
Ekstraordinært	23 200,59
Tilsammen	389 385,06
Tilskud av statskassen	222 618,97
Utgifter pr. tvangsarbeider aarlig:	
Lønninger	408,33
Leiehjelp	69,96
Kost	298,13
Klær	81,90
Lys, brænde, elektrisk kraft	280,19
Renhold	51,82
Sykeutgifter	9,47
Understøttelse	24,26
Inventar	14,76
Bygningerne	120,56
Utgifter ved gaardsbruket	161,36
Forskjellige utgifter	71,94
Ekstraordinært	132,05
Paa disse konti tilsammen	1 724,73
hvilket daglig pr. tvangsarbeider utgjør	4,72
Av foranstaaende utgifter er dekket:	
a. aarlig pr. tvangsarbeider	
ved utbytte av arbeidsdriften	326,38
» » av gaardsbruket	-
» bidrag fra hjemstavnskommunerne	105,09
» forskjellige inntægter	26,22
» tilskud av statskassen	1 267,04
b. daglig pr. tvangsarbeider	
ved utbytte av arbeidsdriften	0,90
» » av gaardsbruket	-
» bidrag fra hjemstavnskommunerne	0,29
» forskjellige inntægter	0,07
» tilskud av statskassen	3,46

¹⁾ Indtægter og utgifter ved Trondhjems tvangsarbeidshus og Arbeidshuset for Kvinder er medregnet under Trondhjems landsfængsel og Landsfængslet for Kvinder, se tabel 10.

Tabel 39. De efter dom indkomne tvangsarbeideres forseelser.	Opstad tvangsarbeidshus.	Trondhjemstvangsarbeidshus.	Mænd tilsammen.	Arbeidshuset for Kvinder.	Procentvis.	
					M.	K.
Løsgjængerlovens § 2	1	-	1	-	0,9	-
—»— § 4, 1ste led	7	1	8	29	6,9	74,4
—»— § 4, 1ste led og § 5	1	-	1	-	0,9	-
—»— § 4, 1ste led og § 16	1	-	1	2	0,8	5,1
—»— § 4, sidste led	1	1	2	-	1,7	-
—»— § 4, sidste led og § 16	-	-	-	-	-	-
—»— § 5	1	-	1	-	0,9	-
—»— § 16	69	13	82	8	71,3	20,5
—»— § 16 og 17	2	-	2	-	1,7	-
—»— § 16 og 19	6	-	6	-	5,2	-
—»— § 17	4	-	4	-	3,5	-
—»— § 19	5	1	6	-	5,2	-
Straffelovens § 39	1	-	1	-	0,9	-
Ialt	99	16	115	39	100,0	100,0

Tabel 40. De efter dom indkomne tvangsarbeideres tvangsarbeidstid.	O.	T.	M.	K.	Procentvis.	
					M.	K.
Tvangsarbeide i 6 mdr.	-	-	-	-	-	-
—»— i 18 —	51	5	56	8	48,7	20,5
—»— i 2 aar	2	-	2	7	1,7	18,0
—»— i 3 —	43	11	54	15	46,9	38,4
—»— i 4 —	1	-	1	2	0,9	5,1
—»— i 5 —	-	-	-	-	-	-
—»— i 6 —	1	-	1	7	0,9	18,0
—»— i ubestemt tid	1	-	1	-	0,9	-
Ialt	99	16	115	39	100,0	100,0

Tabel 41. De efter dom indkomne tvangsarbeideres alder.	O.	T.	M.	K.	Procentvis.	
					M.	K.
16—17 aar	-	-	-	-	-	-
18—20 —	2	-	2	4	1,7	10,2
21—24 —	5	-	5	10	4,4	25,6
25—29 —	14	-	14	6	12,2	15,4
30—39 —	44	1	45	12	39,1	30,8
40—49 —	23	6	29	5	25,2	12,8
50—59 —	8	4	12	1	10,4	2,6
60—69 —	3	5	8	1	7,0	2,6
70 aar eller mere	-	-	-	-	-	-
Ialt	99	16	115	39	100,0	100,0

Tabel 42. De efter dom indkomne tvangsarbeideres egteskabelige stilling.	Opstad tvangsarbeidshus.	Trondhjems tvangsarbeidshus.	Mænd tilsammen.	Arbeidshuset for Kvinder.	Procentvis.	
					M.	K.
Ugifte	68	11	79	24	68,7	61,5
Gifte som hadde barn	16	2	18	6	15,7	15,4
Gifte uten barn	3	1	4	6	3,5	15,4
Enkemænd eller enker som hadde barn	5	-	5	-	4,3	-
Enkemænd eller enker uten barn	1	1	2	1	1,7	2,6
Fraskilte som hadde barn	3	1	4	2	3,5	5,1
Fraskilte uten barn	3	-	3	-	2,6	-
Ialt	99	16	115	39	100,0	100,0

Tabel 43. De efter dom indkomne tvangsarbeideres fødeland.	O.	T.	M.	K.	Procentvis.	
					M.	K.
Norge	99	16	115	38	100,0	97,4
derav av kvænsk herkomst	-	-	-	-	-	-
— » lappisk —	-	-	-	-	-	-
— » blandet —	-	-	-	-	-	-
Sverige	-	-	-	1	-	2,6
Finland	-	-	-	-	-	-
Andre land	-	-	-	-	-	-
Ialt	99	16	115	39	100,0	100,0

Tabel 44. De efter dom indkomne tvangsarbeideres bosted.	O.	T.	M.	K.	Procentvis.	
					M.	K.
I. Kjøpstæder og ladesteder.						
Fredrikshald	2	-	2	-	1,7	-
Fredrikstad	1	-	1	-	0,9	-
Kristiania	34	8	42	33	36,5	84,4
Hamar	1	-	1	-	0,9	-
Sandefjord	1	-	1	-	0,9	-
Tønsberg	1	-	1	-	0,9	-
Rjukan	1	-	1	-	0,9	-
Kragerø	2	-	2	-	1,7	-
Arendal	4	-	4	-	3,5	-
Kristiansand	1	-	1	1	0,9	2,6
Sandnes	1	-	1	-	0,9	-
Stavanger	13	-	13	1	11,3	2,6
Haugesund	1	-	1	-	0,9	-
Bergen	6	1	7	1	6,0	2,6
Aalesund	1	1	2	-	1,7	-
Kristiansund	5	-	5	-	4,3	-
Trondhjem	4	2	6	-	5,2	-
Hammerfest	1	-	1	-	0,9	-
Byerne ialt	80	12	92	36	80,0	92,2

Tabel 44 (forts.).	Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems- tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sam- men.	Ar- beids- huset for Kvin- der.	Procentvis.	
					M.	K.
II. Landdistrikterne.						
Smaalenenes amt	2	1	3	-	2,6	-
Akershus amt	1	-	1	1	0,9	2,6
Buskerud amt	-	1	1	-	0,9	-
Bratsberg amt	-	-	-	1	-	2,6
Lister og Mandals amt	2	-	2	-	1,7	-
Søndre Trondhjems amt	2	-	2	1	1,7	2,6
Landdistrikterne ialt	7	2	9	3	7,8	7,8
Hele riket	87	14	101	39	87,8	100,0
III. Sverige						
IV. Finland	-	-	-	-	-	-
V. Andre land	-	-	-	-	-	-
VI. Ikke oplyst	12	2	14	-	12,2	-
Ialt	99	16	115	39	100,0	100,0

Tabel 45. Kriminlasylets indtægter og udgifter i 1916—1917.	Kr.
A. Indtægter.	
Kurpenger og godtgjørelse for klær til de syke	15 345,33
Arbeidsdriften	5 916,81
Forskjellige indtægter	211,28
Tilsammen	21 473,42
B. Utgifter.	
Lønninger	16 089,52
Leiehjælp	1 058,32
Kost	14 814,35
Klær	1 078,40
Lys	240,24
Brænde	5 106,95
Renhold	1 446,09
Inventar	1 042,54
Bygningerne	1 636,73
Arbeidsdriften	3 054,02
Forskjellige udgifter	1 846,92
Tilsammen	47 414,08
Tilskud av statskassen	25 940,66

Tabel 46. Fængselselskaperne 1916.

	Antal medlemmer.		Beholdning ved aarets begyndelse.	Indtægt.						Utgift.				Beholdning ved aarets slutning.
	Livsvarige.	Aarlig betalende.		Bidrag av statskassen.	Bidrag fra landsfængslerne. ¹⁾	Gaver og medlemsbidrag.	Renter.	For-skjellige indtægter.	Samlet indtægt.	Understøttelser.	Administration.	For-skjellige utgifter.	Samlet udgift.	
			Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania strafarbeidsanstalter løslatte forbrydere	48	223	5 349,18	2 400,00	3 496,00	1 267,00	154,19	66,50	7 383,99	4 727,11	360,00	299,05	5 386,16	7 347,01
Kristiania fængselselskap	14	209	²⁾ 8 209,51	1 500,00	-	993,05	287,75	-	2 780,80	2 500,00	-	66,30	2 566,30	8 424,01
Fredrikstad do.	3	42	1 162,74	200,00	-	184,00	25,15	-	409,15	518,81	101,00	-	619,81	952,08
Smaalenenes amts do.	7	34	3 087,58	50,00	-	29,00	135,07	4,00	218,07	32,37	50,00	28,20	110,57	3 195,08
Hamar distrikts do.	3	33	2 673,26	50,00	-	43,00	116,45	-	209,45	50,50	15,00	18,32	83,82	2 798,89
Larviks do.	^{*)}	^{*)}	2 957,17	50,00	-	2,00	117,51	-	169,51	28,70	-	6,02	34,72	3 091,96
Stavanger do.	5	42	1 916,79	300,00	-	84,00	74,95	-	458,95	210,65	50,00	4,05	264,70	2 111,04
Bergens do.	19	122	³⁾ 14 043,20	1 500,00	-	3 138,00	642,24	500,00	5 780,24	1 485,42	200,00	3 676,76	5 362,18	⁴⁾ 14 461,26
Kristiansund og Nordmør do. ⁴⁾	-	61	325,41	100,00	-	488,00	-	-	588,00	436,15	50,00	96,39	582,54	330,87
Trondhjems do. ⁴⁾	5	129	⁵⁾ 26 549,53	1 200,00	352,00	466,00	1 315,88	517,60	3 851,48	3 146,04	281,40	272,28	3 699,72	⁶⁾ 26 701,29
Tromsø amts do.	1	105	1 178,26	150,00	-	76,00	39,31	-	265,31	35,55	-	43,75	79,30	1 364,27

¹⁾ Kr. 8,00 for hver løslatt fange, jfr. res. 24de juli 1858.

²⁾ Heri er medregnet selskapets fond, kr. 1 300,00.

³⁾ I beløpet er indbefattet en pantobligation paa kr. 10 000,00 som er selskapets grundfond.

⁴⁾ Gjælder budgetaaret 1 juli 1916—30 juni 1917.

⁵⁾ I beløpet er indbefattet 2 pantobligationer paa tilsammen kr. 25 600,00.

⁶⁾ Opgave mangler.

Trykt 1920 (forts. suite):

- Nr. 181. Forsikringselskaper 1918. (*Sociétés d'assurances.*)
- 182. Norges fiskerier 1916. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 183. Norges fiskerier 1917. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 184. Veterinærvesenet og kjøttkontrollen 1918. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
- 185. Sinnssykeasylenes virksomhet 1917. (*Hospices d'aliénés.*)
- 186. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1916. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 187. Norges telegrafvesen 1918/19. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 188. Kriminalstatistikk 1915 og 1916. (*Justice criminelle.*)
- 189. Kommunevalgene 1919. (*Élections en 1919 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 190. Alkoholstatistikk 1918—1919. (*Statistique de l'alcool.*)
- 191. Fattigvesenet 1916 og 1917. (*Assistance publique.*)
- 192. Civil rettspleie 1916, 1917 og 1918. (*Justice civile.*)
- 193. Rekruttering 1916. (*Recrutement.*)
- 194. Private aktiebanker 1919. (*Banques privées par actions.*)

Norges Offisielle Statistikk, rekke VII.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VII.)

Trykt 1921:

- Nr. 1. Skolevesenets tilstand 1919. (*Instruction publique.*)
- 2. Folkemengdens bevegelse 1917. (*Mouvement de la population.*)
- 3. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1917. (*Rapport sur l'État sanitaire et médical.*)
- 4. Sinnssykeasylenes virksomhet 1918. (*Hospices d'aliénés.*)
- 5. Industristatistikk 1918. (*Statistique industrielle.*)
- 6. Norges sparebanker 1919. (*Caisses d'épargne.*)
- 7. Norges kommunale finanser 1916/17. (*Finances des communes.*)
- 8. Sykeforsikringen 1919. (*Assurance-maladie.*)
- 9. Lønninger 1920. (*Gages et salaires.*)
- 10. Norges skibsfart 1919. (*Navigation.*)
- 11. Sjømannsforsikringen 1918. Fiskerforsikringen 1919. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 12. Jordbrukstillingen 1 januar 1918. Annet hefte. Arealet og dets anvendelse m. v. Oversikt over tellingens resultater. (*Recensement agricole du 1er janvier 1918. II. Étendue des exploitations, superficie cultivée. Aperçu général, etc.*)
- 13. Husholdningsregnskap sept. 1918—sept. 1919. (*Budgets de familles de sept. 1918 à sept. 1919.*)
- 14. Norges bergverksdrift 1918. (*Mines et usines.*)
- 15. Ulykkesforsikringen 1918. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 16. Norges jernbaner 1919/20. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 17. Fængselsstyrelsens aarbok 1917. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1917.*)

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker :

- Statistisk Aarboek for kongeriket Norge. Senest utkommet: 40de årgang, 1920. Kristiania 1921. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- Meddelelser fra det Statistiske Centralbyrå. Senest utkommet: 38te bind, 1920. Kristiania 1921. (*Journal du Bureau Central de Statistique.*)
- Månedsopgaver over vareomsetningen med utlandet 1920. Ottende bind. Kristiania 1921. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1920. Huitième année.*)
- Norges civile, geistlige og judicielle Inndeling 1ste oktober 1917. Kristiania 1917. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques et judiciaires du royaume de Norvège le 1er octobre 1917.*)
- Fortegnelse over Norges Officielle Statistik m. v. 1828—31 december 1910. Kristiania 1889 og 1913. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
- Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. (*Résumé rétrospectif 1914.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. A s c h e h o u g & C o., Kristiania.

Av «Norges handel», årgangene 1911, 1912, 1913 og 1915, er byråets beholdning meget liten. Man vilde være takknemlig for å få overlatt eksemplarer av disse årganger.

20 juli 1921.
